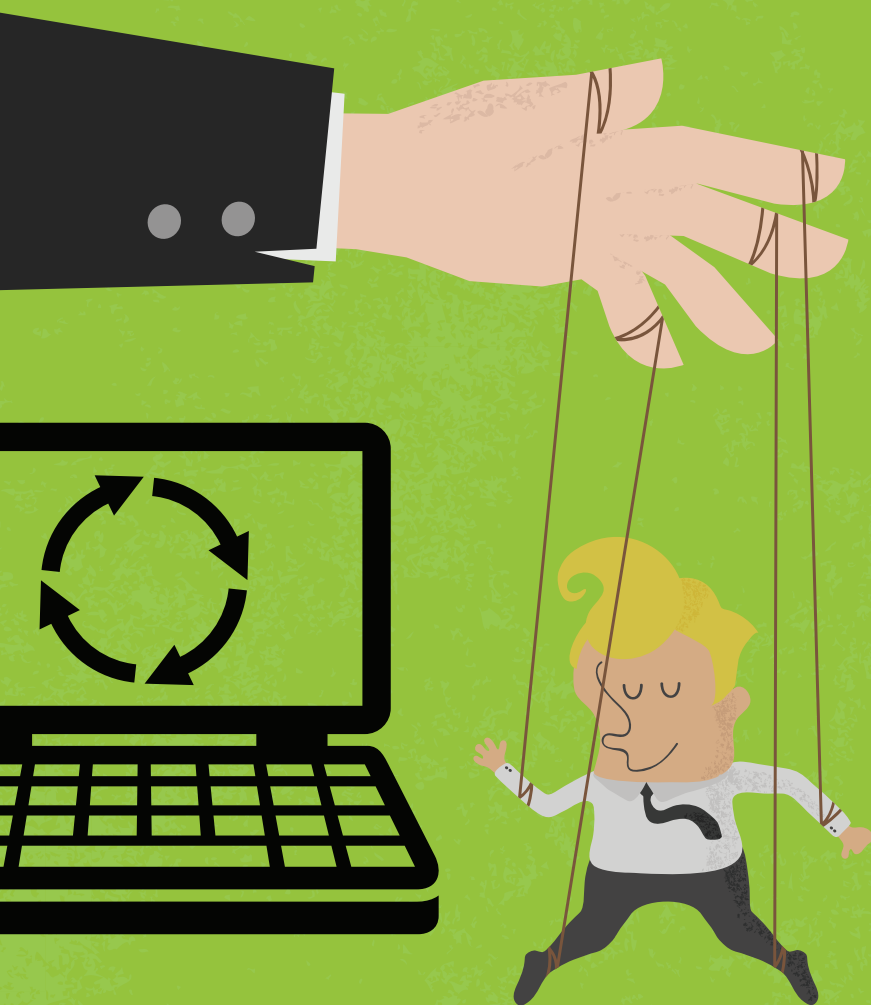

בשיתוף העמותה הפדגוגית לקידום החינוך העל יסודי והעל תיכוני בישראל

רפורמת המשמעת של פנינה
עדינה סיון << 26

זרקור: חט"ב מנור כברי
שרון כץ << 18

אשליית חופש המידע

אודי מלכה << 32

בבנק מסד מבינים מורים

הטבות CLASS למורה

זה הזמן להצטרף לבנק מסד וליהנות מבחירה של אחת מארבע חבילות הטבה קלאסיות* המתאימה לכם ולצורכיכם!

2

דורון למורה

מועדון מורים חופשי - 10 ש"ח לחודש לפעולות עו"ש ללא הגבלה

+

אוברדראפט חינם
בגובה המשכורת ל-3 שנים

+

הלוואת רווחה לכל מטרה
עד 9,000 ש"ח בריבית שנתית קבועה של 0.85% להחזר במשך שנתיים

1

שי למורה

מועדון מורים חופשי - 10 ש"ח לחודש לפעולות עו"ש ללא הגבלה

+

הלוואת 4U - עד 30,000 ש"ח
ללא ריבית והצמדה לתקופה של עד שנתיים

4 ***

תמורה למורה

פטור מעמלות עו"ש - עמלת פקיד / ערוץ ישיר / השלמה למינימום במט"ל

+

עד 5 פנקסי שקים חינם בשנה, למשך שלוש שנים

+

50% הנחה בדמי ניהול פיקדון ני"ע (דנ"פ) לשלוש שנים (0.4%)

3

מתן למורה

מועדון מורים חופשי - 10 ש"ח לחודש לפעולות עו"ש ללא הגבלה

+

פיקדון "ריבית במיידית"
סוגרים פיקדון של עד 50,000 ש"ח ל-3 שנים ומקבלים 1.5% ריבית מראש לעו"ש**

* למעבירי משכורת בגובה של 4,000 ש"ח ומעלה. ** בניכוי מס כחוק. *** מותנה בשימוש חודשי בכרטיס אשראי בנקאי במינימום 2,500 ש"ח.

בתנאי ההלוואות, שיעור הריבית ושאר ההטבות עשויים לחול שינויים מעת לעת בהתאם להחלטת הבנק, למצב בשוק ההון והוראות החוק. כל האמור אינו בגדר של ייעוץ, השקעה, המלצה ו/או חוות דעת, אלא נועד לשמש הבהרה והסברה בלבד ואינו מהווה תחליף למידע אישי הניתן בסניף הבנק וכפוף להוראות החוק. מתן ההלוואות נתון לשיקול הבנק.

למשכורת ולפנסיה שלכם מגיע הטיפול הטוב ביותר!

המומחים שלנו

צוות בעל ידע רב תחומי וניסיון בטיפול בעובדי הוראה | כלכלנים בעלי רישיון פנסיוני | מנהלת לשעבר במחלקה לתנאי שרות במשרד החינוך | מומחים לזכויות רפואיות

השרותים שלנו

זכויות כלכליות במקרה נכות/מחלה:

כדאיות כלכלית של המסלול הרפואי / הכנה וליווי לרופא תעסוקתי וועדה רפואית

תכנון פיננסי מקיף לעובדי הוראה:

תכנון יעדים פיננסיים, מעקב ובקרה / בדיקת תכניות חסכון והשקעות, פנסיה, קופות גמל והשתלמות / בדיקה ותכנון של תכניות ביטוח-חיים, בריאות וסיעוד / החזרי מס / חוות דעת לבית משפט

שכר, דרגות וקידום: בדיקת טעויות בשכר / אופק חדש, עוז לתמורה / שבתון, חל"ת

פנסיה ופרישה: כדאיות פרישה / מסלול הפרישה האופטימלי / הערכת פנסיה ומענקי פרישה / קופות גמל והשתלמות / ליווי משלב הייעוץ עד לפרישה

ליווי לאחר פרישה: מיסוי לפורשים / בדיקת תקינות הגמלה והמענקים / שימוש במקורות פנסיוניים / בדיקת תכניות ביטוח חיים, בריאות וסיעוד / תכנון פיננסי לאחר 120

הנסיון שלנו

אלפי עובדי הוראה כבר קיבלו ייעוץ וליווי מהמומחים שלנו למימוש זכויותיהם!

לקבלת שרות אישי התקשרו: **1-700-508-558** או מהנייד: ***למורה** (54272*)
 סניף תל-אביב | סניף הגליל והעמקים | www.mirvahim-group.co.il

ניתוח התנהגות

תכנית לימודים להסמכה בינלאומית בניתוח התנהגות ABA בהתמחויות: **אוטיזם | הנחיית הורים ומשפחה | מערכות חינוך וקהילה**

מפגש מתעניינים 26.7 בשעה 17:00

תכנית ייחודית לניתוח וטיפול בקשיי התנהגות ולמידה של ילדים ומתבגרים, על רקע בעיות התפתחותיות - אוטיזם והפרעות קשב וריכוז (ADD, ADHD).

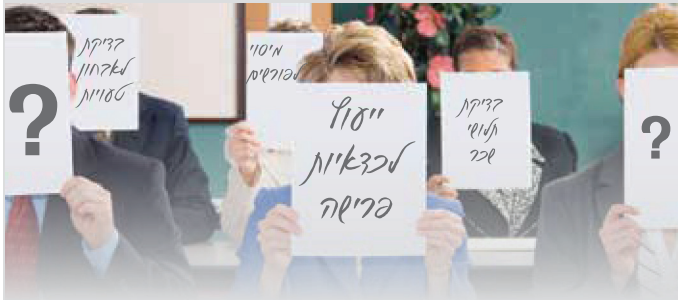
התכנית מוכרת לאופק חדש/עוז לתמורה

- תכנית דו-שנתית לאקדמאים הנלמדת ביום לימודים אחד בשבוע
- התכנית כוללת לימודים תיאורטיים והתנסות מעשית בשדה (פרקטיקום)
- התכנית מאושרת ומוכרת ע"י הלשכה הבינלאומית למנתחי התנהגות (BACB)
- התכנית מכשירה את הלומדים לעמידה במבחני הסמכה בינלאומיים של ה-BACB

ראש התכנית, פרופ' עמוס רולדר Ph.D, BCBA, הינו מומחה בעל שם עולמי לניתוח וטיפול התנהגותי ויו"ר ארגון מנתחי ההתנהגות המוסמכים בישראל.

מורה יקר! בוא וגלה את זכויותיך...

- בדיקה ממוחשבת לאבחון טעויות בתלושי שכר
- קידום ושכר באופק חדש ועזו לתמורה
- ייעוץ לכדאיות פרישה, שבתון או חל"ת
- ליווי מתמשך לכל מורה לאחר קבלת הייעוץ
- ייעוץ, הכוונה וליווי לוועדות רפואיות
- מיסוי לפורשים
- חוות דעת מקצועיות לבתי משפט
- בדיקת תקינות הפנסיה והמענקים
- בדיקת תיק קופות הגמל, ההשתלמות והחיסכון

הייעוץ ניתן ע"י טל וייס
לפרטים נוספים:
www.gmulim.co.il
1-700-700-215

גמולים
ייעוץ למורה
חושבים איתך על הצעד הבא...

למפקחים
למנהלים
למורים
לוועדים

הזכויות שלך צריכות בדיקה תקופתית אצל עיריית זהבי

באווירה נינוחה על כוס קפה מוצעת לך
פגישה ושכרה בצידה

ייעוץ מקצועי, עדכני ודיסקרטי בנושאים:

- 📌 היקפי משרות 📌 קרן השתלמות 📌 שנת שבתון
- 📌 גמולים 📌 פנסיה 📌 תכנון הקריירה שלך
- 📌 מחלה ו/או נכות 📌 ועוד טיפים קטנים העושים

מעוף תקשורת

משבורת גדולה

לא תמיד אפשר לממש מחר את מה שמגיע לך היום, אז למה לחכות?

טלפנו עכשיו

טל': 09-9542108 פקס: 09-9566123

אתרנו: <http://www.zahavi-yeutz.com>

אנשים. מפגשים. עולמות.

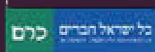
מכון כרם ללמוד באווירה אחרת

בליבה של העיר, בבית קסום, מזמנת לכם חוויה מיוחדת. בית ירושלמי לתרבות ורוח

קולנוע, ספרות, כתיבה יוצרת, מקרא, מחשבת ישראל, מוסיקה, אמנות, פוטותרפיה

מיטב המרצים והמנחים: בלהה בן אליהו, יובל ריבלין, אורן פרי-הר, פרופ' מילי הד, סמדר

כרמי גיברמן, לי אורלב, ציפי ויצמן, ד"ר דוד כהן צמח, ד"ר דרור בונדי

כל הקורסים מוכרים על ידי קרנות ההשתלמות ומשרד החינוך

מנחה דידיקטי

מומחה לתהליכי הוראה מותאמת

תכנית הכשרה להתמחות בקידום תלמידים מתקשים ועם לקויות למידה ברוח הפסיכולוגיה החיובית

למה כדאי לשריין מקום?

מומחיות בהובלה מערכתית בתחום לקויות למידה	מתודולוגיות לפיתוח תכניות התערבות	
כלים יישומיים מעולם הפסיכולוגיה החיובית לפיתוח משאבים פנימיים	שיטות ייחודיות לאיתור ולמיפוי	
טכניקות להוראה פרטנית וכיתתית מותאמת	פרקטיקות לניהול סדנאות להעצמת הלמידה	

- ✓ 210 שעות ביום לימודים אחד בשבוע, מוכר לגמול
- ✓ התפתחות בתחום נוסף בקריירה
- ✓ הצטיינות בארגז כלים ייחודי, שפותח במרכז לכישורי למידה לאורך שנים של ניסיון ומחקר
- ✓ מיטב המרצים מהאקדמיה ומהמרכז לכישורי למידה
- ✓ ייעוץ אקדמי, ד"ר אורית זיו, יועצת אקדמית של המרכז לכישורי למידה, ומרצה באוניברסיטת תל-אביב

הרשמה באתר אורט אפיקים: afikim.ort.org.il
לפרטים נוספים:
Lsc@mapa.ort.org.il 03-6301384

המרכז לכישורי למידה: www.klemida.ort.org.il

לימודי תעודה והשתלמויות לעובדי הוראה בפועל ובשבתון

השתלמויות בתחומים שונים

- ★ הוראה מתקנת קריאה, כתיבה וחשבון
- ★ אסטרטגיות למידה
- ★ כלים להבנה ולהתמודדות עם תלמידים בעלי הפרעות קשב וריכוז ולקויות למידה
- ★ טיפול באומנויות כאמצעי הוראה ביבוליותראפיה
- ★ פיתוח כישורים חברתיים בקרב ילדים
- ★ עקרונות השילוב לילדים דיפרנציאליים אשר מאובחנים בתפקוד גבוה
- ★ גיל ההזדמנות: להיות מחנך משמעותי
- ★ מעצבים את החינוך- העיצוב החזותי ככלי שימושי

לימודי תעודה

- ★ תכנית התמחות במדידה והערכה חינוכית בית ספרית
- ★ עריכה לשונית
- ★ מורה מומחה בהערכה וטיפול בתלמידים עם לקויות למידה
- ★ הכשרת גננות לגילאי לידה עד ארבע במגזר הפרטי
- ★ קורס הכשרה למנחי קבוצות
- ★ הוראה מתקנת באנגלית

מבחר גדול של קורסים בלמידה מרחוק

- ★ תזונה, מזון ומה שביניהם
- ★ פסיכופתולוגיה
- ★ מבוא לליקויי למידה והתנהגות
- ★ פסיכולוגיה התפתחותית
- ★ התפתחות שפה ותקשורת
- ★ פסיכולוגיה חיובית
- ★ דיאלוגים, נאומים וקונפליקטים
- ★ ביבוליותרפיה וטיפול רגשי ועוד

לימודי פנאי/לימודי רשות

- ★ ציור בצבע על בסיס מודל אקדמי

לפרטים על לימודי תעודה והשתלמויות:

08-8588132/151/068/029/060

new.achva.ac.il

המכללה האקדמית

אחווה

מחר

לצמוח אישית, להתפתח מקצועית תכניות הלימודים לתואר שני M.Ed. בחינוך

מלגות*

- ✔ פטור מדמי רישום לבוגרי המכללה
- ✔ 1,000 ש"ח מלגת מימוש מהיר
- ✔ הסדר מימון שכר לימוד

הטבות - תואר שני בחינוך מיוחד*:

- ✔ 50% הנחה לבוגרי חינוך רגיל הנדרשים להשלים עד 6 ש"ש לחינוך המיוחד
- ✔ 50% הנחה ללימודי תעודה בתחומים:
  - הכשרת מאמנים (Coaching)
  - בהתמחות קשיי קשב ולקויי למידה
  - הוראה מתקנת (מותאמת)

*כפוף לתקנון, לעומדים באופן מלא בתנאי הקבלה

הוראה ולמידה ✔

מידענות-ספרנות במערכות חינוך ✔

חינוך מיוחד - שילוב תלמידים עם ליקויי למידה ועם קשיי התנהגות ✔

בוחרים בדוד ילין

- ✔ מוסד הכשרת המורים המוביל בישראל
- ✔ חדשנות בתחום המחקר, שיטות ההוראה ותהליך ההכשרה
- ✔ ייעוץ מקצועי וליווי אישי מהיום הראשון ועד לסיום הלימודים

- ✔ קורסים מקוונים לפי בחירה
- ✔ יום לימודים מרוכז המאפשר שילוב בין לימודים לעבודה

מגוה מדיה

עבודת מודרנית

רן ארז

יו"ר הנהלת
ארגון המורים

ממנהלים, ממורים ומהורים עד השעות המאוחרות של הלילה, הודעות מייל ואס-אם-אס מבעלי תפקידים שונים - שאליהם הם צריכים להתייחס גם בשעות הערב, על חשבון הזמן שלהם. וכל זה מעבר לשעות הרגילות.

אולי אנחנו לא מבינים שנעשינו לאט לאט לעבדים מודרניים, שמונצלים שעות אין ספור ביום ללא תגמול. עצם הדבר שגם עובדים אחרים נמצאים במצב דומה ושזו צרת רבים - אין בו כדי לנחם אותנו.

אנחנו חייבים להפנים שלא עושים לאדם אלא רק את מה שהוא מאפשר שיעשו לו.

רק אם נעמוד על זכויותינו, רק אז יעריכו את הזמן שהשקענו בלימודים, את הזמן שאנו משקיעים בעבודה ואת החשיבות שבעבודתנו. רק אז ההתייחסות אלינו תהיה לא כמו אל כוח עבודה זול, וכך נוכל לשפר את שכרנו ואת תנאי עבודתנו. אין ספק כי יש מה לשפר. לדוגמה, יש חברות גדולות בתחום ההייטק והבנקאות שהורו למנהלים לא לשלוח הודעות מייל, אס-אם-אס או ווטסאפ לעובדים אחרי השעה 17:00 ואף לא לקיים ישיבות שיתחילו אחרי השעה 15:00 - כי בדרך כלל ישיבות כאלו נמשכות שעות רבות. כל זה מתוך הבנה שיש לכבד את הזמן הפנוי של העובד ואת הזמן האיכותי שהוא צריך להקדיש לבני משפחתו. מנהלי אותן חברות גילו שכך גם התפוקות בעבודה טובות יותר.

הגיע הזמן לתפיסה חדשה, המחייבת מושגי יסוד חדשים. מכיוון שהאדם הוא יצור בעל תודעה, הרי עולמו הערכי הוא מהות חייו, ועל כן יש לשנות את הגישה עד כדי מהפכה. המהפכה הזאת חייבת לבוא מכל הכיוונים, ולהתחיל בנו, אנשי ההוראה, כי תנאי הכרחי לעיצובו ולחינוכו של דור העתיד הוא כיבוד זמננו והזמן של בני משפחותינו במידה שאינה פחותה מהמידה שבה אנו מכבדים את תלמידינו.

הגיע הזמן שניתן גם לבני משפחותינו - ולעצמנו - את המגיע להם ולנו.

עלינו להפנים את הזכות הזאת כי ההוראה היא המקצוע החשוב בישראל! על איכות החינוך מבוסס עתיד מדינת ישראל, ואיכות החינוך תלויה גם באפשרותם של המורים לעסוק בו בתנאים מיטביים.

ההיסטוריה האנושית היא דינמית, אך מה שנשאר קבוע עוד משחר ההיסטוריה הוא הרצון לשלטון, או הכתבת התהליכים על פי רצונם של המנצחים או בעלי הכוח.

במשך אלפי שנים שועבדו בני אדם על ידי בני אדם אחרים. בעלי אגרוף ובעלי ממון נהגו להשתמש בעבדים, אשר עבדו כל היום וכל הלילה עפ"י דרישת בעל הבית, תמורת "צלחת מרק ופרוסת לחם" - ואוי להם אם יתקוממו. בעלי העבדים נהגו בהם באכזריות, באלומות - אף על ידי הרעבה, ובעצם בכל דרך אפשרית כדי להמשיך את הדיכוי והניצול שלהם. זה קרה בקומונה הפרימיטיבית, זה קרה בתקופת העבדות העתיקה, זה קרה גם בימי הביניים, כאשר בעלי האחוזות שלטו בצמיתים, זה קרה גם בתקופה הקולוניאלית עם חטיפת אפריקנים לדרום אמריקה ולצפונה כדי לעבוד בשדות הקפה והכותנה, זה קרה גם בתקופת המהפכה התעשייתית, כשפועלים הועסקו במשכורת רעב והמאבקים היו על הפחתת שעות העבודה הרבות ל- 8 שעות ולא יותר. הישג מהותי זה קרה בעשורים שבאו לאחר מכן.

כיום אנו מקבלים צורות דיכוי חדשות, לכאורה נאורות יותר - בעיקר כי הן כרוכות בפחות סיכון בנפש גם של המדוכאים וגם של המדכאים. צורת דיכוי שאנו עדים לה במאה ה-21 היא דיכוי מנטלי, שיש בו כדי להשפיע על כל מישור בחיינו. היום עובדים נאלצים לעבוד שעות רבות תמורת שכר שבלעדיו "אין חיים" להם ולבני משפחותיהם, גם אם הם אקדמאים או עובדים בהייטק וגם אם הם פועלים פשוטים.

כדי להגדיל את רווחיהם, מעסיקים רבים שואפים להעסיק את עובדיהם בשכר נמוך ובמשך שעות רבות, ככל האפשר, וכל זאת בתנאי עבודה מינימליים ואף פחות מכך.

דוגמה לכך היא מספר הנהרגים והפצועים בגין תנאי עבודה לקויים בענף הבנייה, התחבורה והתעשייה. גם ציבור המורים לא נמלט מהשתייכות למעמד זה של כוח אדם מנוצל. הם לא מסיימים את העבודה בתום יום העבודה התקני, אלא ממשיכים לעבוד בבית ללא תגמול על חשבון זמנם הפנוי והזמן של בני משפחתם. הם מקבלים שיחות טלפון ממעסיקים,

תוכן העניינים

7	משולחן ההנהלה רן ארז
10	המחלקה הפרופסיונלית נורית ולנסי
11	המחלקה למינהל, כוח אדם ורכש אבי פסקל
12	המחלקה לתרבות, פנאי ונופש משה אוחיון
32	המחלקה להשתלמויות ולפיתוח מקצועי יעקב אופק
15	המחלקה לקרנות השתלמות חאלד דראושה מינהלת אופק חדש מוטי מרוז
16	"התשמע קולי?" אורית טביביאן שרון כץ
18	זרקור: חט"ב מנור כברי שרון כץ
22	התנ"ך כאמצעי לפיתוח כישורי חיים בקרב הנוער המתבגר ד"ר אבי צפרוני [חלק ב' של מאמרו]
26	רפורמת המשמעת של פנינה עדינה סיון
28	מורה לחיים - יעקב מאיר ז"ל ד"ר צביה רחימי שפרן
30	צריכת אלוהול בקרב בני נוער בבתי ספר ד"ר רמי רחמים
32	אשליית חופש המידע אודי מלכה
34	שיתוף פעולה בין קרן ידע של ארגון המורים לאוניברסיטת חיפה בוריס מנור
36	"לבי במזרח": על שביעות הרצון נאוה בן שלוש
38	ערכה של מילה: תודה אורית גמרמן
39	שאני אעשה ספורט? שרון גול וגיל סגל
40	למורים שלנו - מדור פנאי ותרבות

ארגון המורים לא יישא באחריות כלשהי לתוכן המודעות/הפרסומים ו/או לטעויות שאירעו בתוכן המוצג בהם. כל המסתמך על המודעה/פרסום עושה זאת על אחריותו האישית בלבד. כמו כן פרסום המודעה אינו מהווה המלצה או הבעת עמדה של הארגון לגבי נכונות ו/או כדאיות המודעה.

תואר שני בתנ"ך במסלול התמחות בחדשנות פדגוגית

חיים את התנ"ך ורוצים לקבל שיטות חדשות שידברו אל התלמידים שלכם? מרגישים שאתם זקוקים לכלים חדשניים כדי ללמד את ספר הספרים?

בואו ללמוד במסלול ייחודי ומרתק

- סגל אקדמי בכיר
- רמה גבוהה של לימוד תנ"ך בשילוב פדגוגיה חדשנית
- אפשרות להשלים את הלימודים בשנה אחת + קורסי קיץ
- סיורים במרכזי חינוך חדשניים ברחבי הארץ

תנ"ך 2.0 מיועדת למורים שמאמינים בתלמידים, מוכנים להפנים שינויים ולהטמיע אותם במערכת החינוך בארץ

בין המרצים בתוכנית:

ד"ר מור דשן
מנהל למנהל
ומנהל על
התוכנית בריש
בית הספר דרכא

גב' ורד רוקני
מפתחת מלוח
ויזוויז סככות
לימוד ומערכת
חינוך חדשנית

יעלי דרון דרורי
מנהלת
google
בחינוך בישראל

ד"ר גלי חיבון
ידי המכון למצוינות
בהומניטיקה
מחוז ברשת
אסיית

ד"ר נאוה כחו
ראש המסלול
להשגרת מורים
בתנ"ך באוניברסיטת
בר אילן

חדש בפקולטה למדעי היהדות בבר-אילן

תנ"ך
2.0

2.0tanach@gmail.com | 03-5318229 | המחלקה לתנ"ך

דבר העורך

שלמה מויאל

יו"ר המחלקה ל"קשר עין"
וחינוך טכנולוגי
טל' 03-7106749
shlomom@igm.org.il

הנהלת ארגון המורים משקיעה מאמץ ומשאבים רבים במעקב אחר התופעה של אלימות נגד מורים, וכמובן, במשא ומתן על ההסכם הקיבוצי, אשר נמצא בשיאו, אך לצערי סיומו אינו נראה באופק. בוועדת החינוך של הכנסת, שהתקיימה ב- 5.6.17, היה קונצנזוס בין כל הנוכחים בדיון בנוגע לחומרת הבעיה של אלימות נגד מורים, והוחלט כי יש צורך לקדם חקיקת חוק המגדיר את האיסור לפגוע בעובד הוראה.

הנהלת ארגון המורים תמשיך ותשתדל לפתור את הבעיות, הדחופות בנושאים העומדים על הפרק במערכת החינוך, ובמשא ומתן על ההסכם הקיבוצי, גם במהלך חופשת הקיץ. לצורך קידום חשיבה ביקורתית, על רקע השחיקה במעמדם של מדעי הרוח ומיעוט הסטודנטים המבקשים ללמוד בפקולטות אלו, וכדי לעודד כתיבת עבודות גמר בתחומי מדעי הרוח בבתי הספר העל יסודיים, העניק מכון ון ליר פרס לעבודות גמר מצטיינות במדעי הרוח בהיקף של חמש יחידות לימוד לתלמידי תיכון. לפני הטקס אירח נשיא המדינה מר ראובן ריבלין את התלמידים הזוכים והמצטיינים בבית הנשיא.

לחברינו המורים המלמדים בחינוך הטכנולוגי, חשוב לי לציין כי משרד החינוך יצא בפרסום, דרך גוגל, בנוגע לאקדמיה ברשת לסמסטר קיץ. מדובר בעשרות קורסים בתחומי דעת שונים בנושאים טכנולוגיים, כגון פיתוח קוד ומדעי המחשב, לתלמידים מכיתות ד' - ט', פוטושופ למתחילים, צילום וידיאו, פיתוח משחקי מחשב למתחילים, עיצוב אתר אינטרנט, פאור פוינט ועוד.

אני מזמין אתכם להמשיך לשלוח אלינו מאמרים שהם חשובים ומעשירים בעיניכם.

לכל חברינו המורים היקרים, ללא צל של ספק גם השנה שחלפה הייתה לא פשוטה, העומס בעבודתכם עדיין היה רב, ובחלק מבתי הספר עדיין יש תנאים פיזיים קשים. החופשה נחוצה לכם, ובהזדמנות זו אני מאחל לכולכם חופשת קיץ נעימה ושתחזרו בכוחות מחודשים ורעננים לקראת תחילת שנת הלימודים החדשה.

חברי הארגון מוזמנים לשלוח מפרי עטם אל המערכת, לפי הכתובת: michala@igm.org.il

קשר עין

בהוצאת: ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים

דרך מנחם בגין 23 תל-אביב 6618356

www.igm.org.il

טל' משרדי ארגון המורים בתל-אביב: 03-7106777

טל' המערכת: 03-7106786

פקס המערכת: 03-5667713

עורך קשר עין: שלמה מויאל, shlomom@igm.org.il

חברי המערכת: שלמה מויאל (עורך), רן ארז, משה אוחיון,

נורית ולנסי, זהבה שפר, ד"ר שוש וינטר, אפרת בר וקרן שקד

רכזת המערכת ועורכת לשון: מיכל אחישר michala@igm.org.il

עיצוב גרפי: סטודיו פיני חמו

הפקה ופרסום: נירפרינט מדיה והפקה בע"מ

www.nirprint.co.il רח' ראול ולנברג 6 ת"א 6971905

טל': 03-6496069 info@nirprint.co.il

מנהל הפקה: ניר שפיר

ניהול פרויקט ומודעות: קארין רומנו,

טל' 050-5295330 Karin@nirprint.co.il

הדפסה ועיטוף: גרפוליט

אין המערכת מתחייבת לפרסם כל חומר שמתקבל או להחזירו לשולח

כל הזכויות שמורות למוציאים לאור. אין להעתיק, לשכפל או לעשות שימוש כלשהו בחומר הכתוב ללא אישור בכתב מהמוציאים

נורית ולנסי

יו"ר המחלקה

הפרופסיונלית

טל' המחלקה:

03-7106738

כתובת דוא"ל:

rachelb@igm.org.il

המחלקה הפרופסיונלית

מענק יובל

על פי ההסכם שנחתם עם ארגון המורים ב-14.8.11, מענק יובל משולם למורים אשר להם לפחות 25 שנות הוראה בארץ, כולל ותק צבאי.

שנת חופשה ללא תשלום, אשר נרכשו עבורה זכויות לגמלה בפנסיה התקציבית או באחת מקרנות הפנסיה הצוברות, תובא בחשבון בחישוב שנות הוותק המזכות במענק יובל. המענק משולם במשכורת יוני והוא כפוף להיקף משרה ועד 100% משרה.

הנחיות למורים שמחליפים מעסיק ובעלות

מורה המסיים את עבודתו בבעלות שבה הועסק בתשע"ז, ואינו ממשיך לעבוד בה, נדרש לפנות אל המעסיק בבקשה לקבל:

- א. אישור העסקה מפורט לכל אחת משנות עבודתו אצל המעסיק;
- ב. דוח יתרת ימי המחלה שנצברו במהלך תקופת עבודתו אצל המעסיק, מפורט לכל שנה וכולל את סך יתרת הימים שעומדים לזכותו. אישורים אלה יש לשמור מכל משמר ולהגישם למעסיק האחרון, ממנו המורה יפרוש לפנסיה לאחר גיל 55, וזאת לצורך קבלת פדיון ימי מחלה עבור כל תקופת עבודתו בהוראה. שמירת הדוח חשובה גם במקרה של מחלת מורה וצורך בניצול ימי המחלה וגירתם ממעסיקים קודמים אל המעסיק הנוכחי. מוצע להתיעץ עם מזכיר/ת הסניף.

ימי היערכות

ניתן לקיים יום היערכות אחד בלבד, ביום 30.8.17 או ביום 31.8.17. אין לזמן מורים ליום היערכות או לכל פעילות אחרת במהלך פגרת הקיץ.

לידיעתכם, את יום ההיערכות ניתן לקזז בשעות תומכות הוראה בתחילת שנת הלימודים תשע"ח.

בברכת חופשת קיץ נעימה ומהנה

מורים יקרים,
עם סיומה של שנת הלימודים תשע"ז אני מאחלת לכם חופשה נעימה ואגירת כוחות לשנה הבאה.

במהלך חודש מאי התקיימו שימועים בבעלויות ובמשרד החינוך במטרה לצמצם שעות או לפטר מורים. במקרים רבים נפתרו הבעיות על הצד הטוב ביותר.

מזכירי הסניפים עשו את המרב כדי להגן על המורים, לצמצם את הנזקים הפרופסיונליים שנגרמו להם ולשמור על זכויותיהם.

מורים שטרם פנו לבקשת עזרה או שטרם נפתרה בעייתם מתבקשים להיות בקשר עם מזכירי הסניפים.

הפסקת עבודה לנשים הרות

ככלל - אין לפטר נשים בהיריון.

אם נוצר הצורך אצל מעסיק לפטר נשים בהיריון עליו לפנות למשרד העבודה ולשכנעם כי הפיטורין אינם קשורים להיריון המורה. כל עוד אין היתר ממשרד העבודה אין תוקף לפיטורין.

כדי למנוע זאת, אנו ממליצים להודיע למעסיק מבעוד מועד על דבר היות המורה בהיריון.

קצובת הבראה

במשכורת יוני משולמת קצובת הבראה בסך של 424 ש"ח ליום.

קצובת ההבראה משולמת יחסית להיקף המשרה ועד משרה אחת אצל אותו מעסיק.

מורה המועסק אצל שני מעסיקים יקבל את הקצובה מכל אחד מהמעסיקים על פי חלקיות המשרה, גם אם היקף משרתו הכוללת אצל שני המעסיקים הוא מעבר ל-100% משרה.

מספר ימי ההבראה הוא יחסי לשנות הוותק של המורה.

להלן טבלת ימי הבראה לפי ותק עובד ההוראה:

ותק בהוראה	ימי הבראה
3 שנים ראשונות	7 ימים
4 - 10 שנים	9 ימים
11 - 15 שנים	10 ימים
16 - 19 שנים	11 ימים
20 - 24 שנים	12 ימים
25 שנים ומעלה	13 ימים

אבי פסקל

יו"ר המחלקה למינהל,
כוח אדם ורכש

המחלקה למינהל, כוח אדם ורכש

וילדיהם, מחירים אטרקטיביים. התשלום יבוצע באמצעות כרטיס אשראי תמורה בלבד. פרטים נוספים ורישום באתר ארגון המורים, במדור ביטוחים.

http://www.igm.org.il/home_page.aspx?page=igm_item_side_info,174182

פעילויות גמלאים

שנה נוספת של פעילות מלאה עברה על סניפי הגמלאים בכל רחבי הארץ. הפעילויות הרבות כללו עשרות טיולים, הרצאות, הצגות, מופעים, טיולי חו"ל ועוד. על המלאכה הרבה יש להודות לרכזי הגמלאים שעושים את עבודתם נאמנה בהתנדבות:

ישראלה ברנובסקי - סניף חיפה והסביבה;
ניצה בראל - סניף מרכז, כפר סבא - ת"א והסביבה;
ד"ר נתן כהן - סניף הנגב, קריית גת, באר שבע והסביבה;
אלה בקר - סניף ראשל"צ, בת ים, חולון ונס ציונה;
חיים רוטרו - סניף דרום, אשקלון, אשדוד, רחובות והסביבה;
ציפי וינברגר - סניף השרון, זיכרון יעקב - הרצליה;
אלי אביטל - סניף ירושלים והסביבה.

ליגה למקומות עבודה

תודה לרכזים שטיפלו בקבוצות הספורט של ארגון המורים שהשתתפו בליגה למקומות עבודה והביאו גביעים רבים וכבוד לארגון המורים:

שרון גול, שריכז את כל הפעילויות ואת קבוצת הקטרגל של מחוז תל אביב;
אהרון קנר, שריכז את הפעילות בצפון וניהל קבוצת כדורשת, קבוצת קטרגל, קבוצת כדורסל וחץ וקשת;
ג'רי וייס, שריכז את קבוצת הברידג';
יוסי אמסלם, שריכז את קבוצת הכדורשת בדרום.

אנו חוזרים ומבקשים מהמורים שחל שינוי במקום עבודתם ובהיקף משרתם לעדכן אותנו. העדכון יכול להיעשות במכתב, בפקס או במייל.

מס חבר

בתחילת כל שנה מעדכן ארגון המורים את תעריף מס החבר לתעריף מלא לכל חברי ארגון המורים (למעט גמלאים שאינם עובדים בהוראה). כל המורים שפורשים לגמלאות השנה מתבקשים לעדכן את המחלקה למינהל בארגון המורים על יציאתם לגמלאות. חבר הארגון שהיקף משרתו 66% או פחות מתבקש להודיע על כך לסניף שאליו הוא שייך ולהמציא אישור המעיד על כך כדי שמס החבר יעודכן בהתאם.

מורה שהיקף משרתו מעל 66% משרה ישלם מס מלא. מורה שהיקף משרתו למטה מ-66% משרה ישלם מס חלקי. חבר הארגון, גם מי שאינו עובד בבית ספר, ישלם מס מלא. גמלאי העובד בהוראה ישלם מס מלא. גמלאי שאינו עובד בהוראה ישלם מס מופחת.

יומן המורה

השנה יחולקו יומני המורה, בבתי הספר, למורים המלמדים בבתי הספר. גמלאי ארגון המורים המעוניינים ביומן המורה מתבקשים לשלוח את בקשתם במייל, לפי הכתובת: M.Gimlaim@igm.org.il ולציין שם מלא, כתובת מלאה ומספר טלפון.

ביטוח נסיעות לחו"ל

מורים יקרים, במסגרת הסדר מיוחד עם הראל חברה לביטוח ארגון המורים מעניק ביטוח נסיעות לחו"ל לחברי הארגון עד 8 ימי ביטוח חינם!!! לבני משפחה מדרגה ראשונה, בן/בת זוג

המחלקה לתרבות, פנאי ונופש

משה אוחיון

יו"ר המחלקה לתרבות,

פנאי ונופש

טל' המחלקה:

03-7106791

כתובת דוא"ל:

mosher@igm.org.il

לכל הנופשים בחו"ל אנו מעניקים ביטוח נסיעות לחו"ל (בחברת הביטוח "הראל") לחברי הארגון בלבד, עד שמונה ימים לכל נסיעה במימון הארגון, ולבני משפחה בתעריף מוזל מיוחד. ההצטרפות נעשית באמצעות אתר הארגון < "ביטוח נסיעות". נסיעה טובה ובטוחה.

כמו תמיד ישנן באתר הארגון הצעות רבות למיטב האטרקציות לכל המשפחה במחירים מיוחדים ומסובסדים, וכן הצגות ומופעי תרבות בכל הארץ (פרטים באתר הארגון).

בילוי נעים ומהנה!

מורים יקרים, חופשת הקיץ החלה ואנו מאחלים לכם המורים ולכל בני המשפחה חופשה מהנה ביותר ומועילה.

אנו מקיימים גם השנה, כמיטב המסורת, את יום המשפחה ב"מימדין" ביום שישי, י"ג בתמוז תשע"ז, 07.7.2017.

כמו כן הכנו עבורכם חופשות ונופשונים מסובסדים במבחר בתי מלון ברחבי הארץ וכן טיולים ונופשים בחו"ל.

כל הפרטים מופיעים בחוברת "תמורה", הנמצאת גם בדף הבית של אתר הארגון וניתן לעיין בה כל העת, וכמובן, באתר המחלקה.

המחלקה לפיתוח מקצועי והשתלמויות

במהלך השנה שחלפה השתתפו במערך ההשתלמויות שלנו קרוב ל-9,000 משתלמים, רובם בהשתלמויות מקוונות, בלמידה מהבית, וחלק נוסף לא מבוטל בהשתלמויות להכשרת בעלי תפקידים בכל הארץ.

מיזם נוסף שזוכה להצלחה ניכרת הוא הסמינרים המשלבים לימודים על קהילות ישראל עם ביקור סיור במקומות אלה. הסמינר של "תרבות פניני היידיש" לקח אותנו אל תרבויות שהתקיימו לפני מלחמת העולם ה-2 בוויילנה (ליטא) ופולין, בשילוב ביקורים במדינות אלה.

בימים אלה מסתיים סמינר על שואת יהודי רומניה, בהשתתפות 100 מורים, ש-75 מהם יוצאים עתה לסיור של שבעה ימים ברומניה. בשנה הבאה מתוכננת הרחבת התוכנית גם לקהילת סלונקי (יוון), ספרד ופורטוגל ומרוקו. רעיונות חדשים והצעות יתקבלו בברכה.

איחולים לחופשה מהנה, צבירת כוחות מחודשים והמשך קניית ידע וניסיון.

המחלקה לפיתוח מקצועי ולהשתלמויות מאחלת לכל עובדי ההוראה חופשה נעימה, מהנה, מועילה ומשתלמת.

שנת הלימודים תשע"ח כבר יצאה לדרך למי שיוצאים לשבתון, כל הטפסים, העדכונים והמידע על השתלמויות ארגון המורים כבר עלו לאתר הארגון, וחוברות נשלחו למתעניינים.

מומלץ מאוד להיוועץ עם מנהלי הפיתוח המקצועי, בסניפים הפזורים ברחבי הארץ, ולקבל סיוע במילוי הטפסים, וכמובן, בהנחיה בבחירת השתלמויות וקידום דרגות וגמולים.

המורים הפעילים שסיימו את שנת הלימודים, אך לא השלימו את כל חובותיהם או משאלות ליבם באשר לגמולים והשתלמויות, עדיין יכולים לעשות זאת - ברישום ידני, ולא דרך האתר.

פרטים ניתן לקבל בפנייה טלפונית למחלקה להשתלמויות בסניפים השונים.

יעקב אופק

יו"ר המחלקה לפיתוח

מקצועי והשתלמויות

jacobo@igm.org.il

תכניות התואר השני במכללת קיי

M.Ed

ייעוץ חינוכי

למידה והוראה

חינוך גופני וספורט לאוכלוסיות בהדרה ובסיכון

חינוך בעידן טכנולוגיות חידע

M.Teach + תעודת הוראה לביה"ס העל-יסודי

המכללה
האקדמית
לחינוך

08-6402899 • kaye.ac.il

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש קיי, באר שבע בע"מ
רח' עזריאל ניצני 6, ת.ד. 4301, באר שבע, 8414201

השכלת החינוך

תכנית שנתית ללימודי תעודה - תשע"ח

פסיכולוגיה חיובית

הכשרת מנחים לפיתוח וליישום תכניות בחינוך

תכנית ייחודית של "המכון לפסיכולוגיה חיובית בחינוך",
רשת אורט

יש לך הזדמנות למנף את עצמך

- ✓ לשנות תפיסת חיים שתוביל אותך לחיים מאושרים יותר
- ✓ לקבל ידע וכלים יישומיים שיעזרו לך להיות מסופק יותר מעבודתך
- ✓ להשפיע על הסביבה החינוכית ולהוביל שינוי משמעותי
- ✓ להתוודע לתכניות חדשניות בתחום
- ✓ להשתלב כמנחה / מרצה במכון לפסיכולוגיה חיובית בחינוך
- ✓ לפתוח בקריירה נוספת (כמרצה, מנחה, מאמן)

היקף התכנית:

יום לימודים בשבוע (יום ב') בתל אביב. 240 שעות עם גמול

ייעוץ וליווי אקדמי:

פרופ' אורן קפלן, פסיכולוג קליני - הקתדרה למחקר בפסיכולוגיה חיובית, דיקן ביה"ס למנהל עסקים, המסלול האקדמי, המכללה למנהל

ניהול התכנית:

חגית נברו - המכון לפסיכולוגיה חיובית בחינוך, המרכז לכישורי למידה, אורט ישראל

ריכוז התכנית:

עמית טיברמן - מרצה בכירה ומנחת קבוצות, המכון לפסיכולוגיה חיובית בחינוך

פרטים נוספים והרשמה לתכנית באתר: afikim.org.il
המרכז לכישורי למידה: 03-6301384
LSC@mapa.ort.org.il

מהרו
להירשם!
מספר המקומות
מוגבל!

הרשות הטכנולוגית-מדעית המובילה בישראל
מפתח פיתוח טכנולוגי וחינוכי לחדשנות
המכון למחקר ופיתוח החדשנות

Israel Sci-Tech
Schools Network

הפקולטה ללימודים מתקדמים לימודי תואר שני
בחינוך והוראה - M.Ed.\M.Teach
הצטרפו אלינו לדיאלוג פורה המשלב חוויה
לימודית ייחודית ומעשירה
בתחומי התמחות, דעת ובשאלות השעה
במערכת החינוך

- **התכנית להוראת המדעים בבית הספר העל יסודי** (יום שני) בהתמחויות: מתמטיקה, ביולוגיה, פיזיקה, כימיה
- **התכנית לייעוץ חינוכי - עם אפשרות לתזה** (ימי שני ושלישי אחה"צ)
- **מוסמך בהוראה - M. Teach** לבית הספר העל יסודי בשילוב תעודת הוראה במגוון מגמות. תואר שני לאקדמאים חסרי תעודת הוראה (יום רביעי + שני אחה"צ)
- **התכנית לחינוך בגיל הרך** (יום רביעי)
- **התכנית להוראת המתמטיקה והמדעים לבית הספר היסודי** (יום שני)
- **התכנית להוראת מדעי הרוח והאמנויות בגישה רב-תחומית - עם אפשרות לתזה** (יום רביעי) עוד בתכנית: מסלול אמן-מורה, מוקד תל"י
- **התכנית לחינוך והוראה לתלמידים בהדרה** (בסיכון) (יום שלישי)
- **התכנית להוראת שפות** בהתמחויות: אנגלית, עברית וערבית - **עם אפשרות לתזה** (יום רביעי)
- **התכנית לניהול וארגון מערכות חינוך** (יום חמישי) בהתמחויות: ניהול בתי ספר ומוסדות חינוך; פיתוח פדגוגי; מסלול ייחודי של מנהיגות חינוכית

מאושר לצורך קידום מקצועי על-פי המתווה להתפתחות מקצועית של משרד החינוך. מוכר למלגות של ארגון המורים.

חאלד דראושה

י"ר המחלקה
לקרנות השתלמות
וי"ר דירקטוריון החברה
טל' המחלקה:
03-5162135
כתובת דוא"ר:
m12@netvision.net.il

יציאה לשנת השתלמות - תשע"ח

להשתלמויות של ארגון המורים. העמיתים הביעו שביעות רצון מהכנסים, והובטח להם בידי כל הגורמים שהשתתפו שהקשר עמם יישמר במהלך שנת השבתון כדי לאפשר להם לעבור את שנת השתלמות ללא בעיות ולפתור כל בעיה לכשתופיע. עמיתים שיוצאים לשנת השתלמות בשנת הלימודים תשע"ח וטרם שלחו או קיבלו טפסים, מתבקשים ליצור קשר עם הבנק, בטל': 03-7706061, או עם קרן ההשתלמות, בטל': 03-5162135, כדי להתחיל את שנת ההשתלמות בצורה מסודרת.

קרן ההשתלמות למורים בבתי הספר העל יסודיים ערכה שלושה כנסים, הראשון בחיפה, השני בתל-אביב והשלישי בירושלים. מטרת קיום הכנסים להסביר למורים ולמורות היוצאים לשנת השתלמות (שבתון) בשנה"ל תשע"ח את זכויותיהם וחובותיהם במהלך שנת השבתון. בכנסים השתתפו כשלוש מאות וחמישים עמיתים. נציגי הקרן, נציגי הבנק ונציגי המחלקה להשתלמויות הסבירו לעמיתים כיצד למלא את טופסי היציאה לשבתון, והציגו לפניהם את תוכנית הלימודים בשנת ההשתלמות ואת הקורסים המתקיימים על ידי המחלקה

מוטי מרוז

מינהלת אופק חדש

כעודף משנה לשנה עומד על 60 שעות, ולא 90 שעות כפי שנכתב. עם זאת מורים בשבתון יכולים לצבור לדרגות הבאות עד 90 שעות. בשנת הלימודים הקרובה עומדים לחול שינויים בנוהלי הפיתוח המקצועי באופק חדש. אנו נעדכן את ציבור המורים מיד עם השלמת הנהלים החדשים.

פעילויות בית ספריות - שעות נוספות

המורים בבתי הספר זכאים לתמורה עבור ביצוע פעילויות בית ספריות, בגין מספר השעות שלא יעלה על 18 שעות בכל מחצית שנה. פעילויות אלו כוללות, בין היתר: אספות בית ספריות, אספות הורים ופעילויות לאחר שעות הלימודים בבית הספר, כגון מסיבות וכו'. היקף שעות זה (18 שעות בכל מחצית שנה) אינו קשור להיקף משרת המורה, אלא לכך שאכן בוצעו שעות אלו מחוץ למסגרת השעות הקבועות.

קצובת הבראה ומענק יובל

הנני להביא לידיעתכם כי במשכורת יוני משולמת קצובת הבראה לפי תעריף של 424 ש"ח ליום, כמפורט להלן:
3 שנים ראשונות: 7 ימים
4 - 10 שנים: 9 ימים
11 - 15 שנים: 10 ימים
16 - 19 שנים: 11 ימים
20 - 24 שנים: 12 ימים
25 שנים ומעלה: 13 ימים
מקסימום קצובת הבראה לוותק של 25 שנים ומעלה, במשרה מלאה, הוא 5512 ש"ח. במשכורת זו ישולם גם מענק יובל לכל מי שהוותק שלו לשכר הוא 25 שנים ומעלה. גובה מענק היובל הוא בשיעור 60% מהשכר הקובע לפנסיה.

פיתוח מקצועי - תיקון

תיקון טעות - מספר השעות שניתן להעביר

התשמע קולי

המדור שמאפשר למורים להשמיע קולם...

אורית טביביאן

ותק בהוראה: 8 שנים

מקום עבודה נוכחי: חטיבה ותיכון 'הבית של

תמר' בשפיים - בית ספר המיועד לתלמידים בעלי לקויות

למידה ומאוגרי קשב וריכוז

מקצוע ההוראה: אזרחות

למה דווקא הוראה בבית ספר תיכון ללקויי למידה?

האמת היא שלא תכננתי לעבוד כמורה בכלל. נענית למודעת דרושים בתחום החינוך החברתי. באותה תקופה הייתי בעלת תואר ראשון ושני בתחומי הסוציולוגיה והחינוך, והתכוונתי לעסוק בשוק הפרטי. מנקודת מבטי כיום, זו הייתה הבחירה הכי מאתגרת שעשיתי עד כה.

מה עומד לנגד עיניך במלאכתך החינוכית?

משולש הקסם הנוצר משלושת הקודקודים: הורה, תלמיד ובית ספר. לתחושת, כאשר אחד הקודקודים אינו מעורב בתהליך החינוכי-ערכי, אינו מחויב למטרות ואינו שותף פעיל בחשיבה הכוללנית, הדרך יכולה להיות רצופה מהמורות, איטית וקשה.

מהו הנושא שהכי מרתק אותך בימים אלה?

שילוב פסיכולוגיה חיובית בשיעורים, בכלל, ובשיעורי חינוך בפרט. אני נתקלת בהרבה תסכול וקשיי הסתגלות במפגש של תלמידים עם המערכת הפדגוגית. הפסיכולוגיה החיובית היא שפה שאפשר לרכוש וללמד אותה, והיא יכולה לעשות פלאים מבחינת שיפור האווירה בכיתה ותחושת הרווחה האישית של תלמידים.

יש אומרים שמורים לאזרחות חוששים לחרוג מתוכנית הלימודים ולהעלות לדין נושאים המצויים בלב השיח הציבורי. ודעתך?

אני זוכרת מקרים רבים שבהם המציאות הישראלית עימתה אותנו עם אירועים קשים, שלאחריהם תהיתי איך אנהל את

הדין בכיתה. דיון אקטואלי יכול להפוך ברגע לאירוע אלים וקולני שמלווה באמירות פוגעניות. לא ניתן ללמד אזרחות בלי לשלב שיח אקטואלי הכולל מגוון קולות. גם מי שהוא שונה ממני בדעותיו - קולו צריך להישמע.

אילו נושאים קשה לך ביותר ללמד עקב מה שקורה במדינת ישראל היום?

לצערי, הנושא הכי טעון הוא השסע הלאומי. אני מנסה להשריש בהם בעיקר את מיומנות הביקורת והטלת הספק. מבחינת, אם מאחורי אמירה של תלמיד יש סימן שאלה ולא סימן קריאה, משמעות הדבר שהעברתי מסר והשארתי אותו סקרן, צמא לבדוק ולגבש לעצמו עמדה שאינה מתבססת על מה ששמע בבית או ברחוב או קרא באיזה סטטוס בפייסבוק.

האם לימודי אזרחות כפי שהם היום עושים את התלמידים לאזרחים טובים יותר?

התלמידים ודאי מודעים יותר. מודעים לזכויותיהם ולחובותיהם כבני אדם וכאזרחים. הם רוכשים ידע על מרכיביו של משטר דמוקרטי אל מול מורכבותה של החברה הישראלית והשסעים השונים בתוכה.

מה יעזור למורה להיות מורה טוב יותר?

ידע. זו לא מילה גסה. מורה שמעוניין לשפר את דרכו המקצועית הוא מורה למדן. יש מגוון רחב של דרכים לרכישת ידע מקצועי, פדגוגי וחינוכי. כדאי להתנסות במגוון הרב של דרכי הוראה ומיומנויות שיח מול התלמידים ואף מול ההורים.

מורים יקרים, אתם מוזמנים להעביר למייל: gsharonkatz@gmail.com

שם מלא, כתובת מייל וטלפון של מורים איכותיים נוספים המעוניינים להשתתף במדור זה.

האוניברסיטה
העברית
בירושלים
THE HEBREW
UNIVERSITY
OF JERUSALEM

תואר שני בחינוך במגמה לחינוך יהודי

**יום לימודים אחד בשבוע למשך שנתיים
עם אופציה לשנה קלדנרית אחת**

המרכז לחינוך יהודי ע"ש מלטון מציע

תכנית לימודים אותה ניתן לרכז ביום לימודים אחד בשבוע במשך שנתיים (ימי שני / רביעי) המיועדת למורים ואנשי חינוך במסגרות פורמאליות ולא-פורמאליות, ולאחרים המתעניינים בחינוך יהודי על היבטיו השונים, מנוקדת מבט של תרבות וזהות ישראלית יהודית, הגות חינוכית, מדעי היהדות, מדעי החברה ותכניות לימודים והוראה.

מסלולי לימוד לבחירה:

מסלול א': (מחקרי) שמטרתו להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו של התלמיד בתחום לימודיו ולפתח את כושרו המחקרי

מסלול ב': (הלא-מחקרי) שמטרתו להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית על היבטיה המקצועיים והעיוניים כאחד

לפרטים ולהרשמה:

מנהלן הוראה ותלמידים: אתי גרשון-כהן

טלפון 02-5881282

etige@savion.huji.ac.il

חט"ב מנור כברי

בית הספר מופעל על ידי עמותת מנור כברי, שהוקמה בשנת 1987. הוא נמצא על שטחו של המוסד החינוכי ההיסטורי שהוקם בשנת 1956, ומתפקד כחטיבה עצמאית במינהל לחינוך התיישבותי בחינוך הממלכתי.

הערכים המרכזיים של בחירה, דיאלוג, אחריות, רלוונטיות, מעורבות, התנסות. בחרנו להתרכז במיומנויות, וויתרנו על התוכן כעיקר, והפכנו את התהליך למרכז. ראינו כי הבחירה שלנו משרתת את המיומנויות והכישורים של לומד במאה ה-21: העמקה של הכישורים הקוגניטיביים, כמו הפעלת כישורי חשיבה והסקת מסקנות בתהליך החקר, למידה בקבוצות קטנות, למידה שיתופית, הוראת עמיתים, תפקודים מְטְקוגניטיביים המתרכזים ב"חשיבת על" על תהליך הלמידה, רפלקציה והסקת המסקנות, הַכוּונה עצמית בלמידה וניהולה - כאשר התלמיד בוחר את נושא החקר ומנהל את תהליך הלמידה האישית שלו, תפקודים בין אישיים, שבהם נדרשים התלמידים לעבוד יחד, לשתף פעולה וליצור תוצרים משותפים ועוד. בית הספר שלנו התפתח להיות מעין חוות הכשרה לפדגוגיה חדשנית, ובתי ספר רבים ראו בנו מגדלור וביקשו להבין כיצד אנו מיישמים את העקרונות הפדגוגיים שלנו.

גאוות בית הספר - על מה בעיקר?

התלמידים שלנו מבינים, במהלך שלוש השנים בחטיבה, אחריות ועצמאות - מהן. הם רואים כיצד הופכים את הסקרנות הטבעית שלהם ליכולת לימודית ממשית. הם עוברים תהליכים משמעותיים ברבדים שונים: אישיים, פיזיים, חברתיים, קוגניטיביים וערכיים, ואנו נהנים לראות אותם צומחים ומתפתחים. משוחות רבות עם בוגרינו ראינו כי הם מצליחים להגיע לתיכון עם יכולות כתיבה גבוהות

המאפיין המובהק של בית הספר?

בית הספר נמצא על כביש הצפון, מול קיבוץ אילון. הוא שוכן במקום פסטורלי, בתוך סביבה כפרית ירוקה ופורחת. מבני הכיתות "מסתתרים" בתוך הצמחייה הטבעית. בשעות הערב, כאשר בית הספר ריק מאדם, יוצאות החיות לשוטט. בבקרים אנו מוצאים דרישות שלום ממשפחות הדורבנים, הנמיות, התנים, הזוחלים ובעלי הכנף. האווירה והטבע משרים ייחודיות, שלווה ושקט על התלמידים ועל תהליכי הלמידה.

זה 21 שנה מתקיימת בבית הספר למידה מסוג שונה, שהחקר תופס בה מקום מרכזי. מדובר בראייה מערכתית כוללת, שלפיה נחלקת השנה לשני חלקים עיקריים: מבואות וחקר. בתהליך החקר התלמיד הוא שבוחר את נושא הלמידה, והוא האחראי לתהליך הלמידה האישית ולקצב ההתקדמות שלו עצמו. מעורבותו של התלמיד בתהליך זה מתחילתו ועד סופו יש בה כדי להשפיע במידה רבה על מידת הרלוונטיות של נושא העבודה עבורו. בתהליך החקר יתקיים דיאלוג מתמשך בכמה מישורים: דיאלוג פנימי של התלמיד בינו לבין עצמו, בין התלמיד למורה (שנעשה למנחה), בין התלמיד לחבריו לכיתה ובין התלמיד לשכבתו.

דוגמה לחדשנות וליצירתיות בעבודתכם החינוכית?

בתחילת הדרך העסיקו אותנו השאלות: מהו תהליך למידה מיטבית ומהי למידה אפקטיבית? בחרנו הנחות יסוד, הנשענות על הגישה הקונסטרוקטיביסטית, לפי

ספרית שלנו. לא מדובר כאן ב"עוד פרויקט", אלא בתפיסה פדגוגית כוללת: צמצמנו את מספר המקצועות שהתלמיד לומד, הארכנו את משך המפגשים שלו עם המורה, איחדנו את המקצועות ההומניסטיים תחת הכותרת "תרבות", את מקצועות היהדות תחת הכותרת מס"ע (מקורות ספרות עמנו), את המקצועות המדעיים לאשכול אחד - מדעים, ונתנו ללימודי האנגלית מרחב לבניית תכנית שיש בה בחירה, חקר ויצירה עצמאית. בהמשך הדרך נבנו תכניות לימודים ייחודיות המבוססות על חקר גם במקצועות העברית והערבית ואפילו במתמטיקה. נבנו ארבעה מרכזי חקר שונים ברחבי בית הספר, והספרייה ההיסטורית שינתה את ייעודה ונעשתה למרכז המשאבים התומך בתהליכי החקר. תהליכי החקר מתקיימים בכל שלוש השנים בחטיבה, למן היום הראשון בכיתה ז'. בכל רגע נתון תלמיד נמצא בתוך תהליך חקר במקצוע כלשהו. במשך שלוש שנים התלמיד לוקח חלק בעשרים תהליכי חקר שונים.

הורים בבית הספר?

הקשר עם ההורים חשוב לנו מאוד, ומתקיים דיאלוג רציף בינינו. מחנכי בית הספר שולחים סיכום שבועי להוריהם של תלמידי הכיתה מדי שבוע. מדי חודש מקבלת כל קהילת בית הספר את העלון המקוון "מנור כברי שלנו", המפרט את שלל הפעילויות שהיו בבית הספר. זו דרך עקבית להשאיר את ההורים בתמונה, נוסף על הדיאלוג האישי שמתקיים ישירות מול ההורה לפי העניין.

דבר ייחודי בתוכנית הלימודים של בית הספר?

אנו פותחים את הבוקר במפגש של מחנך הכיתה עם כיתתו - "שחרית", למשך 25 דקות. מדובר בחצי שעת חינוך נוספת

(1/3 מהתלמידים בחט"ע כותבים עבודת גמר של 5 יחידות). בוגרי החטיבה מספרים כי בהמשך דרכם האקדמית הם עושים שימושים רבים ביסודות הכתיבה האקדמית, בשאלת השאלות, בראייה הביקורתית, שנלמדו בחטיבה.

הפינה האהובה על התלמידים/המורים בבית הספר?

אין פינה אחת קלסית... יש מרחב ירוק ופתוח של מתחם ביה"ס, שהתלמידים והמורים אוהבים לבוא בשערי ומבקשים לשמור עליו.

מה הדבר שהייתם גאים "לייצא" לבתי ספר אחרים בארץ?

כחלק מהפדגוגיה החדשנית הוקם אצלנו מרכז כדר - תכנית מצרף, המקרין את עקרונות בית הספר כלפי חוץ ומלווה מורים ומנהלים המעוניינים לעשות שינוי פדגוגי. זו דוגמה ליזמות שנולדה אצלנו ויכולה לתת השראה לבתי ספר אחרים ליזום פרויקטים שישרתו אותם ויסייעו לאחרים, וכן ליצור השפעה רחבה יותר על קהילות חינוך נוספות.

יזמה מרגשת שמתקיימת בבית הספר?

בשלוש השנים האחרונות פועלת קבוצת תלמידים מפתחי אפליקציות בבית הספר. הקבוצה פועלת בשיתוף פעולה עם תלמידים ערבים מכפר יאסיף, בתמיכת 'מרכז אחרת'.

הישג מקצועי חשוב של בית הספר?

היכולת שלנו להעמיד בפועל תפיסה מערכתית ומבנית שמשרתת את הפדגוגיה החדשה שבחרנו. יכולת זו משרתת אותנו לאורך השנים והיא נעשתה לחלק מהתרבות הבית-

שיש לתלמיד, וכך הבוקר נפתח בדרך נעימה ורגועה יותר. מרבית שיעורי ביה"ס הם שיעורים כפולים, של 90 דקות, המאפשרים לתלמידים ולמורים משך זמן גדול יותר לעשייה החינוכית.

תלמידים בגיל ההתבגרות - כיצד הדבר מתבטא בחיי היום-יום בבית הספר?

תלמידי בית הספר שלנו הם בטווח הגילים שבין 12 ל-15. בגילים האלה מתחוללים בהם שינויים רבים. אנחנו רואים יום יום מול עינינו את התהליך שעובר על התלמידים בזמן זה, שבו הם מתחילים לעצב את זהותם, מחפשים שייכות חברתית ומגבשים תפיסה ערכית. המודעות שלנו להיותם בגיל ההתבגרות מצריכה מאתנו בעיקר להתנהל ברגישות ובגמישות.

הנכס היקר ביותר של בית הספר?

המורים הנפלאים שלנו, שבאים אל בית הספר בתחושת שליחות, מסירות ואהבה. הקרדיט הגדול לעשייה הבית-ספרית ולהצלחת בית הספר נתון כולו לצוות החינוכי. מדובר בצוות מיומן ומקצועי מאוד, שמוכן להשקיע שעות וימים רבים בחופשות לבניית תכניות לימוד. הצוות נחן בראייה ביקורתית ופועל מתוך אחריות גדולה.

משפט מסכם שהייתם רוצים לשמוע מתלמיד בסיום תהליך?

דוגמה למשפט שנותן לנו מוטיבציה להמשיך בדרכנו הייחודית, של למידה אחרת, היא המשפט שאמר תלמיד בכיתה ז' שסיים את תהליך החקר הראשון שלו: "המורה

שלי עזרה לי מאוד. היא כבר פחות מורה ויותר מנחה שמלווה אותי בתהליך. שיטת הלימוד הייתה לי חדשה כי לא הייתי רגיל לזה שהכול חופשי ושאתה בוחר מתי לעבוד. אני חושב שזו שיטת לימוד מצוינת, כי אם יש לך כבר כאב ראש או שאתה לא מצליח להתקדם, אז אתה יכול פשוט לצאת לאיזה דקה וחוזר. זה הרבה יותר טוב מסתם לשבת בכיתה ולא לעשות כלום". תלמיד שמרגיש הנאה ועניין בתהליך הלמידה שלו לא יירתע מללמוד ולהשקיע, וגם יידע לעשות זאת בעצמו לאחר שייצא מהמסגרת של בית הספר ויהיה בוגר.

מנהג בבית הספר?

פעם בחודש אני מזמין את המחנכים לשלוח תלמיד מצטיין אחד למפגש ה'שוקובוקר'. מדובר בחברותא לימודית בחדר המנהל, שבה התלמידים נפגשים עם מושג החלום והקשרו הבית-ספרי. בתחילת המפגש מרימים כוס "לחיים" של שוקו... ואוכלים מאפים. בהמשך התלמידים קוראים שני טקסטים ודנים על מקומו של החלום בחייהם ובחיי בית הספר. לסיום מקבלים התלמידים תעודה ומצטלמים למזכרת. המפגש נועד לחגוג את הצלחות התלמיד, ליצור שיח פתוח בין התלמידים ולהכיר את הצד המעצים של המנהל.

הירשמו לתואר שני (M.A.) באקדמית נתניה ותרכשו כלים מעשיים שיהפכו אתכם למורים הרלוונטיים ביותר!

M.A. בתקשורת

- בהסמכה מלאה של המל"ג ומוכר ע"י משרד החינוך לצרכי קידום והחזרי שכר לימוד
- תוכנית לימודים - לימודים פרונטאליים על פני יום לימודים בשבוע על פני שנה קלנדרית אחת
- תובנות פרקטיות וכלים מרתקים כמו הפקות סרטים, שידורי רדיו, הנחיית קבוצות, והופעה בפני קהל

M.A. בהתנהגות ארגונית ייעוצית

- רכישת ידע ופרקטיקות לניהול מיטבי של ההון האנושי כמנוע לצמיחה ועמידה ביעדי הארגון
- תכנית המאפשרת שילוב בין משרת הוראה ללימודים אקדמיים
- לכל בוגר/ת תינתן הכרה כמומחה בכיר לניהול משאבי אנוש, מטעם "העמותה הישראלית לניהול, פיתוח וחקר משאבי אנוש"
- יום לימודים בשבוע או לימודי ערב + שישי

שכה"ל למורים 39,800₪
במקום 49,500₪

(לחברי ארגון המורים מילגה נוספת בסך 7000₪)*

*ההטבה הינה בכפוף לנהלי ההסכם המשותף בין ארגון המורים לאקדמית נתניה, ללא כפל מלגות. הטבות משרד החינוך ניתנות ללא קשר לכל מורה בהתאם לנהלי משרד החינוך.

"התנ"ך, ספר הילדות של המין האנושי, יהיה תמיד הספר הטוב ביותר
לילדותו של כל אדם, אין כל אפשרות להחליף ספר זה בשום ספר אחר"
- לב טולסטוי

הדגשת המרכיבים הרלוונטיים והמשמעותיים לעולמו של התלמיד בהוראת התנ"ך כנדבך להעמקת זהותו היהודית

חלק שני:

התנ"ך כאמצעי לפיתוח כישורי חיים בקרב הנוער המתבגר

<<< המשך מאמר מגיליון 270

או לזהותם עם דמויות אנשים התופסות מקום משמעותי בעולמו. תוך כדי תהליך ההזדהות הוא מתקשר, בדרגות שונות של מודעות, לאחת הדמויות, כאשר הוא מושפע מהגישות ומהתגובות של המורה ושל חבריו לכיתה.

ג. דרך ההוראה המוצעת אינה מאפשרת התחשבות מכוונת במבנה הנפשי הסגולי של כל תלמיד, אך ניתן לבססה על יסודות הדינמיקה הנפשית המשותפים לכול, אגב הקדשת תשומת לב מיוחדת לגיל התלמידים ולדפוסי התרבות שאליהם הם משתייכים. התלמיד קושר את חווייתו האישית לחוויית הדמות שבחומר הספרותי. על ידי כך מתרחב האני שלו, הוא לומד להכיר בדרך חווייתית ומודעת את הכלל-אנושי שבמצב חייו. הכרה זו מסייעת בידו להבין את עצמו גם במצבי החיים האחרים.

ד. לדרך זו יש אותם היתרונות של הטיפול הקבוצתי. עצם הגילוי של התלמיד שהוא איננו יוצא דופן ברגשותיו, בחששותיו ובהרהוריו מרגיע אותו ומקנה לו את האומץ

על פי עקרונות הביבליותרפיה, בתהליך קריאת הטקסט מתרחשת אינטראקציה דינמית בין אישיות הקורא לבין הטקסט, והיא תורמת לצמיחתו של הקורא (קובובי, 1966; צפרוני, 1999; כהן, 2005; מרינוף, 2004, 2006).

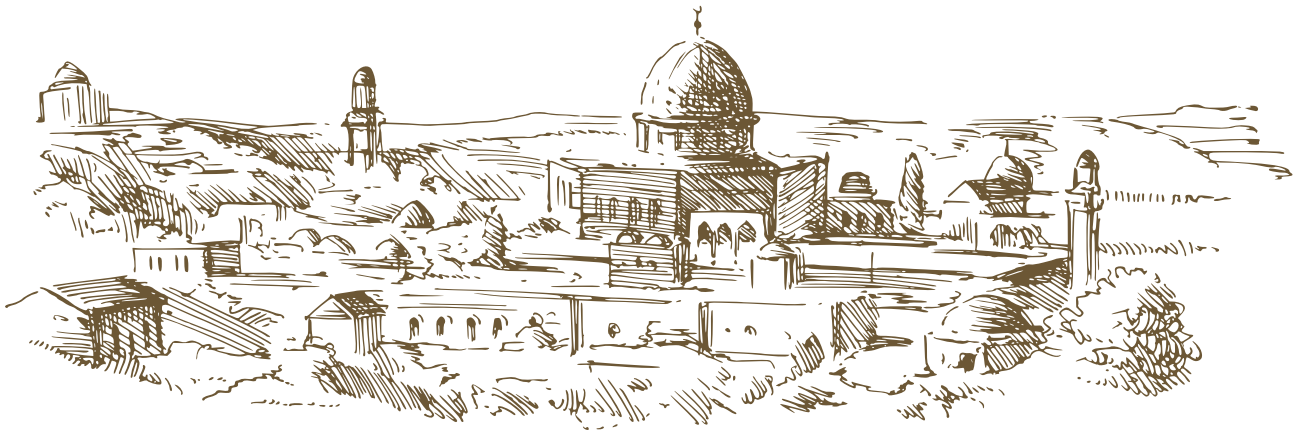
בניסוחו של הרמן הסה (מתוך: "קסמו של ספר"): "לעולם הספרים צורה אחרת בעיניו של כל קורא אמיתי - כל אחד מחפש בו גם את עצמו".

הנחות היסוד בשימוש בטקסטים כאמצעי לפיתוח

כישורי חיים (עפ"י קובובי, 1966; בטלהיים, 1975; צפרוני, 1999; כהן, 2005; מרינוף, 2004, 2006)

א. ספרות טובה, ככל יצירת אמנות, מעוררת בקורא מערך מורכב של תגובות נפשיות, שבו תהליכים וקונפליקטים עמוקים ובלתי מודעים תופסים חלק גדול. התלמיד קולט את החומר הנלמד בשיעורי תנ"ך בשכבות נפש שונות.

ב. התלמיד נוטה להזדהות עם הגיבורים שבחומר הנלמד

דרך ההוראה המוצעת אינה מאפשרת התחשבות מכוונת במבנה הנפשי הסגולי של כל תלמיד, אך ניתן לבססה על יסודות הדינמיקה הנפשית המשותפים לכול; התלמיד לומד להכיר בדרך חווייתית ומודעת את הכלל-אנושי שבמצב חייו

ועל ידי כך מעודד המורה את תלמידיו להיפתח ולהביע את אשר הם חושבים או מרגישים בנוגע לגיבור זה או אחר. בדרך זו מחדיר המורה לתלמידיו את ההכרה שכל הרגשות וההרהורים החולפים במוחו של האדם - לרבות ה"פסולים" ביותר - הם חלק בלתי נפרד ממהותו, ולכן יש לקבלם. את השיפוט יש להחיל על התנהגות בפועל, אך לא על מחשבות או רגשות (בתנאי שהם מובעים בדרכי ביטוי הולמות).

2. בעת הדיונים חייב המורה לנהוג בזהירות רבה, שמתבטאת בתשומת לב לנקודות האלה:

המורה חייב להיות מודע לגבולות ההעמקה שאליהם ניתן להגיע במסגרת השיעור. הוא צריך לזכור שאין הפוננה לחולל בתלמידים תהליך תרפויטי עמוק, כגון: העלאתם של תכנים לא מודעים וכיו"ב. לכן עליו לשקול מראש מהו גבול העומק הרצוי בנוגע לכל נושא, גבול אשר אל מעבר לו אסור לו לכוון את השיחה בכיתה, ואף לא להניח לתלמידיו שיעסקו בכך מתוך יוזמתם שלהם. המורה נותן את דעתו על מידת הסכנה הטמונה בגלישה לרבדים אלה. תלמידים עלולים להיסחף בלהט הדיון ולעורר נקודות אישיות, ולאחר מכן, לכשיתפכחו מההתלהבות, יצטערו על חשיפתם האישית שנעשתה בפורום של כלל הכיתה.

הרגישות של המורה היא אפוא מילת המפתח במה שנוגע לנקיטת זהירות.

זהירות המורה צריכה להתבטא במניעת דיון מפורש בבעיות ספציפיות של תלמיד זה או אחר, גם כאשר בסיטואציה של פתיחות יכול תלמיד להעלות בעיה אישית שלו.

3. עיקרון מנחה שלישי בנוגע לשימוש בתוכני הוראה כאמצעי לטיפול כישורי חיים קשור לאווירה שבדיון. נוסף על הפתיחות (שעליה עמדנו למעלה), האווירה צריכה להיות נינוחה, משוחררת מלחץ ומזירז יתר, אווירה שבה התלמידים מרגישים חופשיים לבטא את הרגשותיהם או את

לבטא את תחושותיו ולהתמודד עמן. ההכרה בבעיות המשותפות מגבירה גם את הקשר שבין התלמידים.

הדגמות מהתנ"ך

הסיפור התנ"כי משמש חומר טוב לפיתוח כישורי חיים של התלמידים, כאשר התלמידים נוכחים לראות שאין בסיפור הזה אידיאליזציה של הגיבורים ה"חיוביים" (למשל, מוצגות בו חולשותיהם של אברהם, של משה, של דוד ועוד), ומצד אחר, אין השחרה מוחלטת של הגיבורים ה"שליילים" (למשל, אין ניסיון לטשטש צדדים חיוביים בדמויותיהם של עשו, הגר, אחאב ועוד).

התלמידים נוכחים לראות שבאותו הפרק יכול הגיבור להיות מוצג בצורה קוטבית רבת ניגודים. לדוגמה, פרק י"ב בבראשית, בחלקו הראשון, מציג את אברהם כמאמין גדול וכאמין לב, המוכן לעת זקנה להינתק מסביבתו הטבעית וללכת בעיניים עצומות אל הלא-נודע בהתאם לצו האלוהי, ולעומת זאת, בחלקו השני של הפרק מוצג אברהם כספקן וכמוג לב המוכן לשקר ולהציג את שרה כאחותו ואף מוכן להיבנות מכך ולקבל מתנות מעצם נוכחותה של שרה בבית פרעה.

התלמידים לומדים לראות גם כיצד מתפתחת דמותו של הגיבור, וחלים בה שינויים כה משמעותיים במהלך החיים, עד שאין להכירו. למשל, אינו דומה שאול המלך בראשית ימי שלטונו לשאול המלך בערוב ימיו; יוסף, אותו נער יהיר ובלתי שקול בהתנהגותו, כפי שהוא מוצג בבראשית ל"ז, משנה את עורו לגמרי והופך להיות אדם שקול ומחושב בהתנהגותו, כמו שמודגם בסיפור נקמתו השקולה והמחושבת באחיו.

עקרונות מנחים לדיון בתכנים ולהדגמתם בכיתה

1. עמדת המורה אמורה להיות שיפוטית פחות, ככל האפשר,

כדי לתת משמעות עמוקה לדברים הנידונים יש מקום גם להתרחק מהתוכן הספציפי של הטקסט הנלמד ולהעלות דוגמאות קרובות יותר לעולמם של התלמידים; זהירות המורה צריכה להתבטא כאן במניעת דיון מפורש בבעיות ספציפיות של תלמיד זה או אחר

מחשבותיהם, בלי שהמורה יאין בהם. בהתאם לכך על המורה להיות ערני לקצב התהליכים הנפשיים של תלמידיו, ולהתאים את עצמו לקצב זה.

4. כדי לתת משמעות עמוקה יותר לדברים הנידונים, יש מקום, לעיתים, להתרחק מהתוכן הספציפי של הטקסט הנלמד, ולהעלות דוגמאות קרובות יותר לעולמם של התלמידים, שיסייעו בידיהם להבין את אשר קורה להם.

לדוגמה, בדיון על בעיית הסבל הקיומי ומשמעותו, כפי שהיא נידונה בספר איוב - מן הראוי להטעים את הממד האוניברסלי שבה. ניתן להזכיר את ספרו של ויקטור פרנקל (1970) "האדם מחפש משמעות" ולהעלות משם דוגמאות על הדרכים שמצאו הניצולים במחנות ההשמדה של הנאצים כדי להתמודד עם סבלם העל-אנושי ולחפש משמעות לחייהם בתנאים אלה, שתעורר בהם את התקווה ואת כוח הרצון להמשיך במאבק.

אפשר לבקש מהתלמידים להעלות דוגמאות, מסביבתם הקרובה, לסבלם של אנשים והדרכים להתמודדותם עמו. שיעורי התנ"ך פותחים כר נרחב לדיון בנושא הגורם האקזיסטנציאליסטי - חופש הבחירה. ההדגשה היא שככל שהכוחות הקובעים בחייו של האדם נעשים מודעים יותר, כן גוברת יכולתו להיות שותף פעיל בעיצובם. התלמידים יתבקשו לחשוב על אנשים המנסים לעצב את חייהם מתוך חירות ואחריות, לעומת אנשים הנשלטים יותר על ידי האירועים וגישתם נוטה להיות פטליסטית.

נקודה נוספת, שניתן להבליט ולהדגים, היא שלא חייבת להיות הלימה מוחלטת בין חיי הנפש הפנימיים לבין ביטוייהם החיצוניים. ניתן להמחיש זאת יפה, למשל, באמצעות סיפור ניסיון העקדה של אברהם (בראשית כ"ב). הטקסט התנ"כי מדגיש ציות עיוור של אברהם לצו האלוהי ללא העלאת הרהורים או ספקות, לעומת האגדה, המפרטת את חששותיו של אברהם ואת "היצר הרע" המנסה לפתותו והמגולם בדמותו של השטן. המורה ידגיש את מידת האנושיות, בנקודה זו, כאשר יוסיף לכך הערה שתביע רעיון כמו זה: לעיתים מתעוררים בנו כל מיני רגשות ומניעים היוצרים בנו מבוכה ותחושת אי נוחות. למרות שבסופו של דבר אנו מצליחים לשלוט בהם, אנו חשים תסכול.

המטרה: לעורר את מודעותם של התלמידים לתופעה הטבעית והכלל-אנושית של מניעים ורגשות "לא מקובלים", שאין לפסול אותם או לנסות להכחיש את קיומם - ובלבד שהם יתועלו לאפיק התנהגותי הולם.

5. עיקרון מנחה חמישי (ואחרון ברשימה זו) מתייחס לניסיון המתמיד של המורה, במהלכם של דיונים אלה, לעודד אינטראקציות משמעותיות בין התלמידים.

גדולתו של התנ"ך כמורה דרך הומניסטי-ערכי לחיים, וכמביא מזור לנפשו של האדם, משתקפת באמרתו של י"ל פריץ: "התנ"ך הוא אוצר לאומיותנו ומוסרנו. צריך שהתנ"ך יימצא לא רק בארוננו של כל יהודי, אלא גם בידו, בלבו ובמוחו".

ככל שנתמקד יותר במרכיבים הרלוונטיים והמשמעותיים לעולמו של התלמיד, בהוראת התנ"ך, כך נקרב אליו יותר את התנ"ך, ועל ידי כך ייתרם עוד נדבך חשוב להעמקת זהותו היהודית של התלמיד ולהגברת גאוותו בספר הספרים.

בטלהיים ברונו (1975), קסמן של אגדות ותורמתן להתפתחות הנפשית של הילד, הוצאת רשפים.

כהן אדיר (2005), אלף הפנים של האני - הסיפור האישי כסיפור חברתי טיפוסי, מפגש - הוצאה לאור.

מרינוף לו (2004), אפלטון במקום פרוזאק, הוצאת כתר, ירושלים.

מרינוף לו (2006), תרפיה לשפויים - איך הפילוסופיה יכולה לשנות את חייכם, הוצאת כתר.

פרנקל ויקטור (1970), "האדם מחפש משמעות", דביר בע"מ, ת"א.

צפרוני אבי (1999), "השימוש בתוכני הוראה להעמקת המימד התרפויטי שבעבודת המורה", בתוך: "מקרא ועיון", גיליון מס' 75 (עורך: צפרוני אבי), מאי 1999, הוצאת אורט ישראל.

קובובי דבורה (1966), "השימוש בתוכני-לימוד כאמצעי לשיפור בריאות-הנפש", מגמות י"ד (1-3), פברואר 1966, (עמ' 229 - 234).

להתקדם לתפקיד מאתגר ומשפיע במערכת החינוך

התמחות בהנחיית
קבוצות

תואר שני בייעוץ חינוכי

- ✓ תכנית ייחודית המשלבת לימודים אקדמיים לצד חווית התנסות מעשירה ומרתקת
- ✓ מבנה הלימודים מאפשר שילוב נוח בין עבודה ולימודים
- ✓ נגישות נוחה לקמפוס המכללה ברמת גן

מלגות לימודים בעיתות ארגון המורים לנרשמים למחזור
אוקטובר 2017, בהתאם לקריטריונים שנקבעו

המכללה
האקדמית לישראל בר"ג

לקבלת מידע נוסף חייגו: *2455
בקרן אותנו ב- WWW.IAC.AC.IL

רפורמת המשמעת של פנינה

הצעה לרפורמה פשוטה ולא מהפכנית שתאפשר לנו המורים להתגבר על קשיים המונעים מתלמידינו למידה משמעותית

כמה שנים מוצעת רפורמה חדשה, מוצגת תפיסה האמורה לשפר את הישגי התלמידים. באנגלית, למשל, הוכנסה רפורמת המודולים, הנהוגה זה שנים מספר. אינני יודעת מה מידת תרומתה לרמת האנגלית של התלמידים, אבל היא בהחלט מאפשרת לתלמידים לעבור את בחינת הברגות. אעיד על עצמי שאני שייכת לז'אנר המורות המעניינות. אני מגוננת את שיטות

פנינה, מורה לאנגלית בתיכון במרכז הארץ, הייתה מוכנה לשיעור מרתק במיוחד. עם כניסתה לכיתה ניגש כפיר כהן אל השקע החשמלי הנמצא בקדמת הכיתה, הוציא ממנו את התקע של המחשב, החדיר לתוכו את התקע של מטען הנייד שלו וחזר למקומו. "הלכה לי הסוללה... וחזר מזה אני מחכה לשיחה דחופה מאימא וגם מהצבא," הוא אמר. בשנייה הראשונה הייתה המורה פנינה המומה - כי לא יכלה להקרין את המצגת שהכינה לשיעור. היות שמסרו לה, ממש שניות לפני כן, שכפיר כהן "רגיש עכשיו" וצריך "להכיל אותו", היא לא אמרה לו דבר, והתחילה ללמד. השיעור המרתק במיוחד נהפך שוב לשדה קרב.

ההוראה, משלבת אקטואליה, מדיה חדשנית, ובעיקר, את חוש ההומור (שהוא כידון וגם קסדה). אני מתכוננת היטב לכל מפגש עם התלמידים, ובאופן עקרוני מתייחסת ברצינות לדבר הזה שנקרא "שיעור". אבל, למרבה הצער, נוכחתי לגלות שלעיתים קרובות, על אף מאמציי, לא מתבצעת הרבה למידה משמעותית. גם לא בכיתות המצוינות.

את הרעיון הפשוט הזה המחשתי בהצגת יחיד על אודות מורה המזומנת לשימוע עקב מעשה שהיא עשתה בשיעור אנגלית, כאשר כלו כל הקיצים. המורה פנינה חורגת מן המקובל כי היא מותשת ומובסת בידי תלמיד סורר שהוכל (החבר כפיר כהן) על ידי המערכת לאורך זמן. במהלך

אתם קוראים ולא מאמינים. כיצד זה ייתכן? ובכן, האירוע הזה מבוסס על חוויה שחוויתי. בעולם ללא גבולות ברורים, כאשר הכול מותר ואין סנקציות בידי המורה, מקרים כאלה הם חיזיון תדיר. ובמילים אחרות, כשבבית הספר אין משמעת, התלמידים עושים ככל העולה על רוחם, המורים נאלצים להתעסק בבעיות משמעת, ובסופו של דבר התלמידים לא ממש לומדים כי המורים אינם מצליחים ללמד.

אני מבקשת להציע רפורמה פשוטה, לא מהפכנית ובת ביצוע. רפורמה שאינה דורשת משאבים מיוחדים. אני מתכוונת ל"רפורמת המשמעת של פנינה". כוונתי לכללים ברורים ואחידים שיקוימו בידי כל המורים באופן אחיד, ללא משוא פנים. אני מאמינה שרפורמת המשמעת של פנינה תחסוך לכולם הרבה זמן, תאפשר למידה רציפה ומשמעותית, ותכין את תלמידינו לחיים האמיתיים. אני מורה ותיקה לאנגלית מרמת השרון. שנים רבות אני עדה לרפורמות המוצעות על ידי מיני מומחים בתחום החינוך. כל

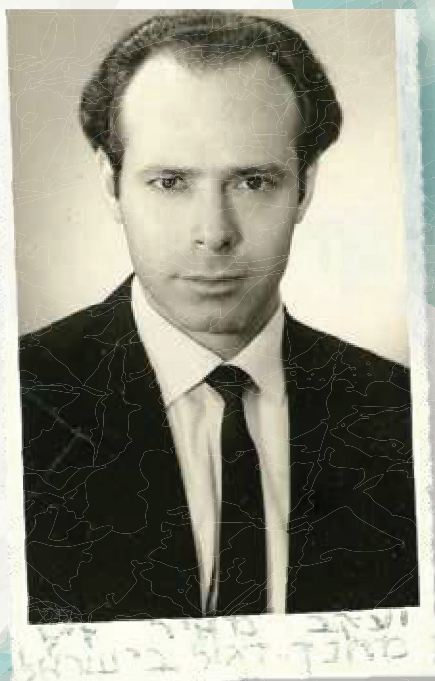

תמונת אילוסטרציה

חשוב שבית הספר יושתת על יראת כבוד, מסגרת ברורה וערכי משמעת בסיסיים שניתן לעמוד בהם והם מקדמי למידה; המשמעת תקל על התלמידים, שיבינו מה מותר, מה אסור, ומה עלולות להיות ההשלכות במקרה של חריגה מן המקובל

בשיעור למשך יותר מדקה או שתיים. הצרה במכשירים הניידים שהם לקחו לנו גם את השעמום, ובואו נודה על האמת, גם הוא חלק מהחיים ולעיתים חלק מהשיעור. אני בטוחה שנוכל לייעל את הלמידה ולעשות אותה למשמעותית אם רק נבחר את הכללים ונאכוף אותם באופן עקבי ואחיד. עמידה בזמנים, הגעה לשיעור עם הציוד הנדרש, פנייה מנומסת למורה, אין אוכל ושתייה במהלך השיעור, הרגליים על הרצפה ולומדים! עלינו לחנך לאיפוק ולכבוד. וכאשר עוברים על הכללים, עונש הוא עונש וסנקציה היא סנקציה. כך ידעו התלמידים, שכאשר הם יגיעו לצבא, ואחר כך לאוניברסיטה, הם יצטרכו לעשות את המוטל עליהם במסגרת הזמן שניתן להם וכך יוכלו לעמוד בדרישות. חשוב שילמדו לקבל מרות ולתפקד כפי שמצופה מהם. אין זאת אומרת שלא תהיה הקשבה והתחשבות. מובן שתהיה הכלה ותהיה הבנה - אך במידה הראויה ובאופן סביר. אין כאן ערגה לבית ספר המושתת על פחד, אלא יש כאן הבנה שחשוב שבית הספר יושתת על יראת כבוד, מסגרת ברורה וערכי משמעת בסיסיים שניתן לעמוד בהם והם מקדמי למידה. יישום המשמעת בבית הספר ייעל את הלמידה, והוא אינו כרוך בגיוס משאבים כלכליים, אלא בביצוע אחיד ועקבי. המשמעת תקל על התלמידים, שיבינו מה מותר, מה אסור, ומה עלולות להיות ההשלכות במקרה של חריגה מן המקובל.

ההצגה מספרת המורה את סיפורה וחושפת את אשר אירע באותו יום מר ונמחר. מטבע הדברים, המצב מובא עד לידי אבסורד כדי להמחיש את עוצמת הבעיה. ההצגה היא רקע מוחשי לשיחה ערה, המתקיימת לאחריה ועוסקת במה שבאמת קורה היום בכיתות, ביחסי מורים, תלמידים והורים ובמשמעת ככלי מרכזי בתהליך הלמידה. במהלך השיחות בהנחייתי, לאחר ההצגה, עולה קול זעקתם של המורים, של ההורים, של התלמידים ושל כל אדם שחשוב לו עתידם של התלמידים ושל החברה כולה. התלמידים מודים בפה מלא שאין יד מכוונת והמורים מוחים על רפיפותה של המשמעת. יש הכרה בחשיבות המשמעת ובפוטנציאל שלה ליצור ערך מוסף רב בהשקעה מועטה. תמונת המצב היום די בעייתית. תלמידים מאחרים, ולמרות זאת מותר להם להיכנס לשיעור. תלמידים שמפריעים למהלכו התקין של השיעור ונשלחים להירשם, לא תמיד עושים זאת או שהם נוטים להתווכח ולהתעמת עם המורה, או מתחננים על נפשם בטרם צאתם. כל ציון נתון למשא ומתן, התלמידים מבקשים לצאת לשירותים גם אם דקה לפני כן היו בהפסקה, אין דִּיֶּסְטֶנס, אין איפוק, הכול יוצא החוצה, הדרישות צריכות להיענות מייד, אין נימוסים, אין כבוד למבוגרים וודאי לא למורים. ואין צורך להזכיר את המכשירים הסלולריים המצויים בידי התלמידים - הם מביסים כל מורה, וגם אם הוא סטנדאפיסט מחונן, אין לו סיכוי למשוך את תשומת ליבם של התלמידים לנעשה

מורה לחיים - יעקב מאיר ז"ל

**דברים לדמותו של המורה והמחנך
שזכרו נצור בלבות תלמידיו עד היום**

**כאשר מעמד המורה בישראל זקוק לזריקות
עידוד ולהעצמה מתמדת יש ערך מוסף לשמיעת
סיפורים על המורה והמחנך יעקב מכלי ראשון,
מפי חבורה של אנשים מבורגים, כבני שבעים**

יובל לאיחוד ירושלים הוא לא רק אירוע ישראלי בתולדות מדינת ישראל. זהו גם אירוע בחיי משפחת המורה והמחנך יעקב מאיר ז"ל ובחיי תלמידיו הרבים.

ביום ראשון 21.5.2017 התכנסה חבורת אנשים מבורגים בחדר קטן עמוס ספרים בירושלים, בבית קולות, ברחוב רחל אמנו. המארג האנושי היה מרתק: משפחתו של יעקב: אלמנתו מרים, ילדיו משה וחנה ובני זוגם, נכדיו, גיסו, תלמידיו מהתיכון שליד האוניברסיטה (ליד"ה), תלמידיו ממקומות שונים אחרים וחבריו וידידיו מירושלים, מנתניה וממקומות אחרים.

המפגש הוקדש לדמותו של יעקב, דמות שעליה מנסה בנו, ד"ר משה מאיר, להתחקות - וללמוד עליו ועל אודותיו. בן 6 היה כאשר יעקב ז"ל נפל בירושלים המזרחית, בתחילת מלחמת ששת הימים.

השאלה שמנקרת בו כל השנים היא: מי היה יעקב מאיר? מה עשה אותו לדמות כה מוערכת של מורה, של אדם?

כאשר מעמד המורה בישראל זקוק לזריקות עידוד ולהעצמה מתמדת, יש ערך מוסף לשמיעת סיפורים על המורה והמחנך יעקב מכלי ראשון, מפי חבורה של אנשים מבורגים, כבני שבעים: עיניהם בורקות, כמו עיניו של משה, שהוא עצמו מחנך, המנסה עם כל סיפור להרכיב את הפזל הבלתי גמור של אביו.

מה היה בו, ביעקב?

אהבת האדם;

ידע רב מאוד במקורות ישראל;
ידע רב בפילוסופיה;

דעות מוצקות, המשולבות בדרך ארץ, בסמכותיות של דעות
ובחיוך אנושי רחב;

הכיפה הגדולה על בלוריתו המתנפנת;
שימוש נרחב באמנות השיח על מגוונים;

אהבת השם ואהבת ארץ ישראל;

הלמברטה (וספה) - שלימים הופיעה בטלוויזיה בתוכנית:
"סוקרטס על הלמברטה".

קורות חייו מורכבים מילדות במלחמת העולם השנייה בזמן
השואה, שבה אביו נספה, והוא ניצל - בזכות תושיית אמו -
יחד עם שני אחיו, הגעה לישראל ועיסוק בענייני חינוך, הקמת
משפחה והולדת שני ילדיו, הוראה במוסדות חינוך ועוד.

המארג הייחודי של כל המרכיבים הללו יצר דמות מיוחדת,
שנשמרה בלבות תלמידים רבים והיא נצורה בהם זה יובל
שנים.

יעקב מאיר ז"ל הוא דוגמה ומופת של מורה לחיים.

יחידת העילית של המחנכים בישראל!

המרכז ללימודים אקדמיים גאה להציג את סגל המרצים הבכיר ותוכניות הלימוד הטובות ביותר, אשר יכשירו אתכם המורים להיות הדור הבא של המנהיגות החינוכית בישראל.

MA ביעוץ חינוכי

◆ ההרשמה לשנת תשע"ז הסתיימה! ◆

MA בחינוך

בהתמחות חינוך מיוחד

במיקודים:

- ◆ שילוב תלמידים עם צרכים מיוחדים- היבטים רב תחומיים
- ◆ לקויות למידה ולקויות התפתחותיות מורכבות היבטים רב תחומיים
- ◆ ניהור קוגניציה - הבנת תהליכים ויישומים בחינוך המיוחד
- ◆ התמודדות עם בעיות התנהגות על רצף ומגוון הלקויות - היבטים רב תחומיים
- ◆ ייחודי: אפשרות הרחבת רישיון ההוראה לחינוך מיוחד, למוסכי התוכנית

MA בחינוך

בהתמחות הגיל הרך

MA בחינוך

בהתמחות תקשוב ולמידה

MA בחינוך

בהתמחות חינוך חברה ותרבות

MA בחינוך

בהתמחות ניהול וארגון מערכות חינוך

במיקודים:

- ◆ ניהול בתי ספר ◆ ניהול מערכות חינוך
- ◆ ייעוץ ארגוני בחינוך ◆ ניהול חדשנות בחינוך

MA בחינוך

בהתמחות חינוך סביבתי

הפקולטה לחינוך

לימודי התואר מרוכזים ביום בשבוע

שת"פ ייחודי עם ארגון המורים!

חברי הארגון הזכאים למלגת קרן ידע ייהנו ממלגה נוספת בגובה של 3,000 ₪

* המלגה אינה תקפה ליעוץ חינוכי.

בראש הפקולטה לחינוך עומד פרופ' דוד חן, אליו מצטרף סגל מרצים מוביל, ביניהם:

• פרופ' עמירם רביב • פרופ' יובל פורטוגלי • פרופ' שלמה קניאל • ד"ר חלי בולס • ד"ר חנה בר-ישי • ד"ר ליהיגת • ד"ר אלון הסגל • ד"ר אהוד חושן • ד"ר עידן פורת • ד"ר בשמת טובין • ד"ר עמיר לוי • ד"ר כרמלה איגל • ד"ר עירית קינן • ד"ר דב אורבך • ד"ר ענת ליבוביץ • ד"ר ניסן לימור • ד"ר ח'לאד ערער • ד"ר יונה מילר • ד"ר שאפיק מסאלחה • ד"ר ירון סוקולוב • ד"ר עמוס פליישמן • ד"ר שרה פרמן • ד"ר ג'ודי קוהאן-מס • ד"ר רות הדס • ד"ר שרגא שדה • ד"ר שרה שדה • ד"ר רונית שלו • ד"ר גילה קורץ • ד"ר שמחה גתהון • ד"ר גילה לוי עצמון • ד"ר אסמהאן מסרי • ד"ר ענת רימון אור • ד"ר ריקי יוגב • ד"ר מרלין סמדג'ה • ד"ר נועה לאור • ד"ר מוסטאפה מוהאנד • ד"ר הדס וייס • ד"ר טל יעקבי

ההרשמה למחזורי יוני אוקטובר 2017 בעיצומה!

המרכז ללימודים אקדמיים לחלום. להגשים. להצליח.

מילא

1.800.40.40.90
www.mla.ac.il

פסיכולוג ומרצה לפסיכולוגיה במכללה האקדמית אחווה

ד"ר רמי רחמים

צריכת אלכוהול בקרב בני נוער בבתי ספר היא תופעה חמורה

לזיהוי הבעיה ולהבנת הגורמים לה חלק חשוב בהצלחת החינוך למניעתה

התחלתי לשתות". סיבות אחרות שנשמעות מפי הצעירים: הם משתעממים בחייהם, יש להם בעיות בבית או בבית הספר, והם חוששים מן העתיד בעולם קשוח ששום דבר איננו ודאי בו.

הספרות המקצועית מצביעה על כך ששיעורי האלימות גבוהים במיוחד בתקופת ההתבגרות, וגיל ההתבגרות נחשב לגיל השימוש לרעה באלכוהול.

ממצאי מחקרים מציירים תמונה עגומה של הרגלי צריכת האלכוהול בקרב תלמידים בבית הספר התיכון ואף בחטיבת הביניים. "אל תעשו לנו סדנאות - כי בכל מקרה נשתה", אומרים תלמידים בבתי ספר תיכוניים.

עוד ועוד מחקרים שנערכים בשנים האחרונות מעידים על ההשפעה של אקלים בית הספר על הלמידה ועל חשיבות תפקידו של בית הספר במניעת התנהגויות שיש בהן סיכון.

מה ניתן לעשות?

תחילה יש לזהות את הבעיה. חשוב שהורים ישימו לב לסימנים שיש בהם כדי לעורר חשד שילדיהם צורכים אלכוהול (הדפת ריח של אלכוהול בעת החזרה הביתה, למשל, טשטוש ועייפות בבקרים ועוד).

בעת האחרונה עלתה תופעת צריכת האלכוהול בקרב בני נוער לראש סדר היום הציבורי עקב התגברות מקרי האלימות בקרב בני נוער, שדווח כי רבים מהם אירעו בהשפעת אלכוהול.

אלכוהול הוא סם שיש לו השפעה ניכרת על מערכת העצבים, הגורמת לשינוי בתודעה, לפגיעה ביכולת המוטורית ולשינויים בהתנהגות.

אוכלוסיית הסיכון הגבוה לשימוש באלכוהול היא אוכלוסיית המתבגרים, בדרך כלל בני 15 עד 17, אך בזמן האחרון יש נטייה לירידה בגיל השימוש באלכוהול בארץ. את הסיבה להתחלת השימוש באלכוהול בגיל זה נוטים לייחס לזיהוי האלכוהול עם מרד ועם אנטי ממסדיות. יש להוסיף לכך את הביטחון שחשים המתבגרים המתחילים להשתמש באלכוהול, שהם לא יגיעו לידי תלות בו ויוכלו להפסיק את השימוש בו בקלות לכשיחפצו בכך.

מדוע רבים יותר הצעירים הצורכים אלכוהול?

סיבה אחת היא לחץ הסביבה של בני גילם - השפעת חברים. "כל החברים שלי שותים", אמר צעיר אחד כהצהרה טיפוסית, ואחר אמר: "לא רציתי להיראות 'מרובע', ולכן

מטרת החינוך למניעת שימוש באלכוהול אינה להטות את בני הנוער לטובת התנזרות ממנו או לטובת שתיינות, אלא ללמד אותם חשיבה הגיונית, שקולה ואחראית בכל מה שנוגע לצריכת אלכוהול

דרכי מניעה

בכל הנוגע לשימוש באלכוהול ראוי להקדים רפואה למכה, שכן טובה מניעת מחלה מריפוייה. טוב פי כמה לנער שלא להיעשות תלוי באלכוהול מאשר להיתפס לשתיינות ולעמוד בפני התוצאות. להורים יש השפעה עצומה על ילדיהם במה שהם אומרים ועושים.

מטרת החינוך למניעת שימוש באלכוהול אינה להטות את בני הנוער לטובת התנזרות ממנו או לטובת שתיינות, אלא ללמד אותם חשיבה הגיונית, שקולה ואחראית בכל מה שנוגע לצריכת אלכוהול.

במסגרת חינוך זה יש לקיים פעילויות אינטראקטיביות הכוללות סרטונים שמדגישים שני נושאים רלוונטיים:

ההשפעות של צריכת אלכוהול ולחץ חברתי.

תוכניות חינוך בבתי הספר המיועדות למנוע שימוש באלכוהול נוחלות אותה מידה זעומה ובלתי מרשימה של הצלחה כמו זו של המאמצים הראשונים שנעשו למניעת עישון. לאמיתו של דבר, שיעורי הדרכה גרועים או נאיביים באופן ניהולם בנושא של צריכת אלכוהול עלולים, בעצם, אף להגביר את השימוש בו. עם זאת שימוש בגישות חדשניות יותר, כגון השימוש ב"חיסון פסיכולוגי", מאפשר להזהיר את הצעירים מראש מפני השפעות לא רצויות של התנסות בצריכת אלכוהול, כמו דפוסי מחשבה אוויליים, ולאמן אותם בשיטתיות בכישורי עמידה על דעתם לצורך התנגדות להשפעות האלה.

אין ספק כי אם יש אינדיקציה לצריכת אלכוהול שאינה חד פעמית או מקרית, אין להתעלם מכך, ורצוי לפנות לייעוץ ולטיפול מוקדם ככל האפשר.

מקורות שונים של עזרה מקצועית פתוחים לפני הזקוקים להם, ובהם מרפאות ייעוץ לבריאות הנפש, "אלכוהוליסטים אנונימיים" הפועלת גם בישראל ופתוחה לכל קבוצות הגיל, וככל שמקדימים להתחיל בטיפול כן טובים סיכויי החלמה.

הבנת הגורמים האפשריים לבעיה חשובה גם היא. אחד מהגורמים לבעיה הוא העדר סמכות הורית, הבא לידי ביטוי בין השאר באי הצבת גבולות למתבגרים ובחוסר תשומת לב מספיקה לצורכיהם הרגשיים.

עוד גורם, הקשור קשר הדוק לשתיית אלכוהול, הוא הלחץ החברתי. לחץ חברתי בקרב בני נוער הוא מהגורמים העיקריים לכך שבני נוער מתחילים לצרוך אלכוהול. הסיבה העיקרית לכך היא שבגיל ההתבגרות יש לקבוצה החברתית משמעות רבה בחיי הנער או הנערה, והרבה נערים ונערות מתקשים לעמוד בלחץ המופעל עליהם וחוששים להסתכן בנידוי או בהרחקה מקבוצת החברים.

נוסף על כך יש שבני נוער בגילים האלה מבקשים להשיג חופש רב יותר מההורים, וכשהם יוצאים לבלות עד שעות מאוחרות יותר, לנים אצל חברים ועוד, קל להם יותר להתנסות בצריכת אלכוהול.

בדיון עם התלמידים על הנושא חשוב להביא בחשבון את שאלת הלחץ החברתי. כאשר נערה/בן בחרים שלא לשתות משקאות אלכוהוליים, הם משמשים מראָה לחבריהם, ומהסירוב שלהם משתמע: 'אני חזק/ה ולא נכנע/ת ללחץ - אתם חלשים'. מאחר שבגיל ההתבגרות יש דגש רב בבניית הזהות האישית והקבוצתית, ערעור של הקבוצה יוצר איום, ונערים ונערות שבחרים שלא לשתות "כמו כולם" עלולים לספוג פגיעה חברתית חמורה.

יש להבחין בין לחץ חברתי אקטיבי לבין לחץ חברתי פסיבי. לחץ אקטיבי הוא ישיר - "יורדים" על הנער שאינו שותה, מנדים אותו... הלחץ הפסיבי הוא הנפוץ ביותר. דוגמאות ללחץ פסיבי: כל הנערים מדברים רק על השתייה ומי שאינו שותה מרגיש מחוץ לעניינים; כולם צוחקים ממשוהו בהשפעת האלכוהול ומי שאינו שותה אינו מבין במה מדובר ומרגיש מחוץ לעניינים.

חדשות אובייקטיביות?

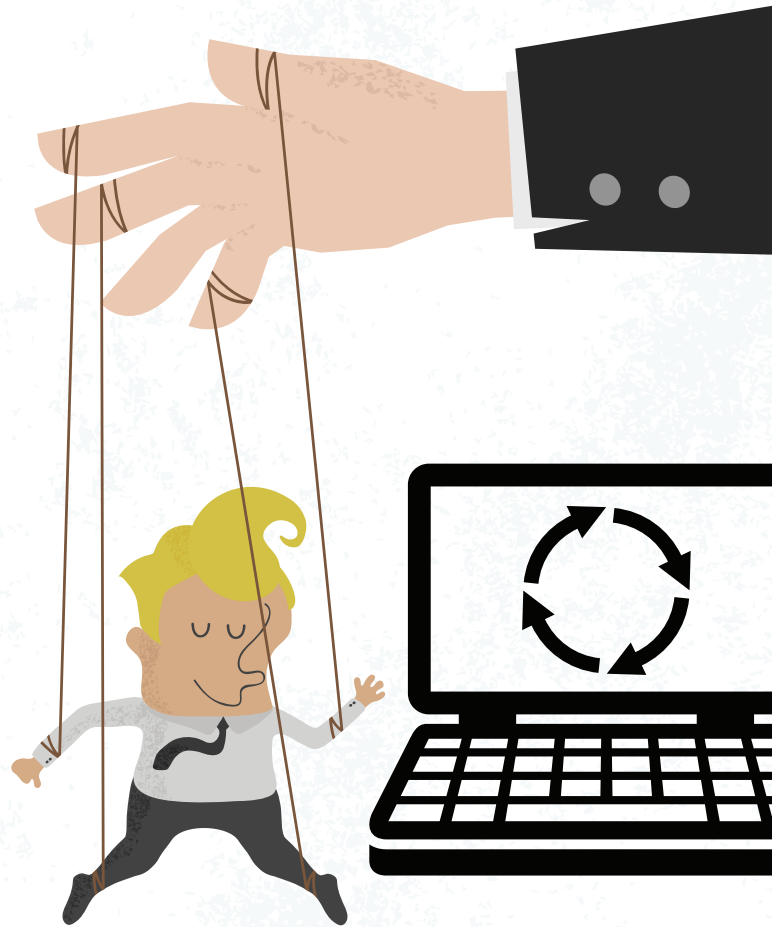
חברות ענק אוספות מידע עלינו בכל רגע נתון, ואנחנו מספקים להן, חנם, את המידע הזה - לעיתים ביוזמים ולעיתים בלא יודעים. ציורים בטוויטר, פוסטים בפייסבוק, שיטוט בחנות הספרים של אמזון, חיפושים בגוגל ובדיקת סרטים וסדרות חדשים בנטפליקס מאפשרים לחברות אלו להכיר את הרגלי הצריכה שלנו ואת תחומי העניין שלנו ולספק לנו פרסומות ומוצרים מתאימים. האם עובדה זו לא הופכת את חופש המידע לחופש סלקטיבי? אלגוריתמים מתוחכמים שפיתחו מהנדסים קובעים מה יהיה השיר הבא, המוצר הבא, האומן הבא, הזמר הבא, הסרט הבא, ובקיצור - הדבר הבא, ומריצים לנו אותו על גבי המסך שמולנו עד שאין לאחרים שום סיכוי מולו.

עורכי חדשות נדרשים לסנן את הידיעות המגיעות אליהם ולערוך אותן. כך אנו מקבלים חלק מצומצם של ידיעות ובגוון מסוים. כאשר המסר מגיע - נידפת ממנו תפיסת עולם מסוימת. הבעיה שעולה מכאן היא לא רק המידע הסלקטיבי שאנו מקבלים, אלא ההשלכות שנלוות אליו - אנחנו חושבים בצורה מסוימת, מאמינים בערכים מסוימים ופועלים על פי מוסר מסוים שמעוצב בנו עקב חשיפה למידע שעבר סינון.

לצפייה בחדשות יש השלכות רבות על תפיסתם של ילדים ועל חשיבתם. החדשות שהילדים צופים בהן בתיווך של הורים (לרוב מול הטלוויזיה) או בלי תיווך (לרוב באינטרנט) בונות להם, כמו לנו, מפות סיכונים שגויות, ומציירות לנו מפות הסתברויות מעוותות, שנוצרות בנו כי האירועים שבהם אנו צופים, התמונות של התאונות, האסונות והפרשנויות המאיימות - הם הנצרכים בזיכרונו. ידיעות חדשותיות אינן רלוונטיות לחיינו, ולראיה - הן אינן מספקות לנו ידע שבעקבותיו אנו מקבלים החלטות לביצוע שינויים בחיינו. הרלוונטיות הרי היא אישית, אך התכנים והמסרים משודרים לכלל הציבור, ופעמים רבות הם נבחרים מתוך ניסיון למלא אחר אינטרס של בעל עניין כלשהו. הרלוונטיות אפשרית כאשר קיימת למידה שבה מכלל העובדות ניתן להוציא תובנה כלשהי - אך לרוב זו אינה קיימת, ובכל מקרה יש קושי להוציאה מכלל העובדות שחלק מהן נוצרות וצהובות ונועדו לצרף צופים שבויים נוספים. שטף העובדות פשוט מקשה עלינו לחשוב חשיבה בהירה.

פרסומות וחיפוש מידע

ילדים בגיל בית הספר היסודי מתפתחת היכולת להבחין

אשליית חופש המידע

זמינות המידע ונגישותו לכול
כיום מצריכות גם שימת לב
לחינוך לצריכתו באופן ביקורתי

ריבוי ערוצי הטלוויזיה ומגוון העיתונים המודפסים והמקוונים יוצרים בנו את התחושה כי אנו מוצפים במגוון של דעות וניתוחים בשלל נושאים. האם זו האמת או רק אשליה? ואיך זה קשור לעולם ההוראה? במאמר שלפניכם.

בין תוכנית טלוויזיה ובין פרסומת, בין תוכן בידורי ובין תוכן עם כוונה של גוף מסחרי, אך יכולת זו מוגבלת, ולעיתים התחכום של משרדי הפרסום מקשה גם עלינו המבוגרים להבין במבט ראשון אם מדובר בפרסומת ומהו השירות / מוצר שמנסים למכור לנו. עד גיל 10 בערך ילדים אינם מבינים שהפרסומות נועדו לשרת אינטרס כלכלי של חברות, אלא מאמינים שהפרסומות נועדו לשרת אותם. ילדים בגילים הנמוכים תופסים את הפרסומת בעיקר כמקור לבידור והנאה, וגם כמקור מידע על מה מותר ומה אסור.

הטלוויזיה אינה המקום היחיד שבו מתבצע סינון של תכנים. המילים או הביטויים שאותם אני מחפש במנועי חיפוש באינטרנט מציגים לי תוצאות שאמורות להיות הרלוונטיות ביותר למה שאני מחפש. מעבר לפרסונליזציה שערך עבורי מנוע החיפוש, מניחוח הרגלי גלישה קודמים שלי, הוא מסתמך גם על תוצאות חיפוש של גולשים אחרים בעלי מאפיינים דומים. ברשתות חברתיות החיפוש כמעט אינו שימושי - התוכן פשוט מוצג ואני צורך אותו באופן מיידי עם בחירה פשוטה - האם לקרוא את כל הכתבה או רק את חלקה, האם לצפות בכל הסרטון או רק בחלק ממנו. מה שמקצין את התופעה ברשתות חברתיות הוא חיבור טבעי ופשוט לקבוצות בעלות תחומי עניין דומים לנו, וגם העובדה כי הסמארטפון המצוי בכיסנו נגיש לנו וכך צריכת המידע מתבצעת במשך שעות רבות במהלך היום. למעשה, חשוב לזכור כי האינטרנט הופך להיות חלק מסביבת החיים הטבעית של ילדים, וכך, עם הזמן, גיל הילדים שעבורם האינטרנט הוא חלק משגרת החיים יורד בהתמדה - ונראה כי ילדים לומדים להחליק באצבע על מסך המגע, ונחשפים לתכנים דיגיטליים, עוד לפני שהם לומדים לומר את המילה הראשונה. לצד דליית מידע במנועי חיפוש, או בחירה אם לצרוך את המידע, מיתוסף עוד שחקן למשוואה, והוא שייך לקידום אתרי אינטרנט. יש גופים המאפשרים בדרכים שונות להציג אתרים נבחרים כרלוונטיים לגולשים, באמצעות מניפולציות שונות. כלומר, הרלוונטיות של הדף, כפי שהיא מוצגת על ידי מנוע החיפוש, נקבעת במידה מסוימת על פי הסכום שאותו שילם בעל הדף לחברה לצורך הקידום. התוצאה היא שמידע המוצג לגולש זהה למעשה לזה של פרסומת, אך גרוע מכך - הוא מוצג לנו כמידע שעלה מחיפוש שערך, ואנו לא מודעים כלל לעובדה שהוא מוצג לאחר פעולות קידום, כלומר, בעקבות תשלום של בעל עניין כלשהו.

למרות שאנו חיים בעידן של התפוצצות מידע, הזמן, הקשב והיכולת שלנו להיחשף למידע ולהפנים אותו הם מוגבלים, ועל כן כמעט בכל ניסיון להציג לנו מידע רלוונטי מנסים למכור לנו משהו, וגם את קריאת החדשות היומיות או את הצפייה בהן אנו נדרשים לעשות בביקורתיות

של מי האינטרנט?

כיום ניתן לומר כי האינטרנט מצוי בידי חברות ענק מסחריות, בעיקר בתחומי התקשורת והתוכן, ותפעולו מתבצע בהתאם להסכמים כלכליים ביניהן, הקובעים גם את אופן העברת הנתונים ברשת האינטרנט. חששות בנושאי אבטחת מידע קיימים מאז תפעולה של הרשת ויוסיפו להתקיים כל זמן שהיא תהיה קיימת. חששות אלו מובילים לתופעה הנקראת "לאומנות נתונים", שבה מדינות מבקשות להלאים את המידע וכן לנטר את הרשת עצמה כך שסוגים מסוימים של מידע יהיו מאוחסנים בגבולות הפיזיים של המדינה ותתבצע בקרה תמידית על המידע המועבר בתוכה. המיקום הפיזי אינו ערובה לביטחון בנוגע למידע, אך הנושא עצמו מעלה שאלות גדולות, כגון: של מי האינטרנט ושל מי המידע? כמה מדינות, וסין היא הידועה בהן, רואות ברשת האינטרנט נכס

ככל שנאפשר לתלמידינו להשמיע ולשמוע דעות מגוונות ונגוון במקורות שמהם אנו מפתחים מערכי שיעור, וככל שנפנים שמאחורי המידע יכול להסתתר אינטרס, אמת חלקית או אפילו שקר - כך נוכל לשמש דוגמה אישית לתלמידינו באופן הביקורתי שאנו צורכים מידע

לפרטיות של האדם. למרות שאנו חיים בעידן של התפוצצות מידע, הזמן שיש לנו, הקשב והיכולת שלנו להיחשף למידע ולהפנים אותו הם מוגבלים, ועל כן כמעט בכל ניסיון להציג לנו מידע רלוונטי מנסים למכור לנו משהו, וגם את קריאת החדשות היומיות או את הצפייה בהן אנו נדרשים לעשות בביקורתיות. זה נכון גם בנוגע למה שנעשה בכיתה שלנו. כמורים, אנו נצמדים, לעיתים קרובות, למקורות מידע שנחשבים איכותיים על פי קריטריונים שונים, ורגילים לעבוד עם חומרי הלימוד שלנו שפיתחנו לאורך השנים. כוחם של הרגלים. ככל שנאפשר לתלמידים שלנו להשמיע ולשמוע דעות מגוונות, ככל שנגוון גם אנחנו במקורות שמהם אנו מפתחים את מערכי השיעור שלנו, וככל שנפנים שמאחורי המידע יכול להסתתר אינטרס, אמת חלקית או אפילו שקר - כך נוכל לשמש דוגמה אישית לתלמידינו באופן הביקורתי שאנו צורכים מידע.

לאומי אשר כל שימוש בו על ידי השלטון הוא לגיטימי, כמו סינון של תכנים, חשיפת גולשים על פי נושאי החיפוש הספציפיים שלהם וכן סגירה של רשת האינטרנט כולה במקרים שבהם ההנהגה רואה לנכון לעשות כן. ביוני 2013 נחשפו תוכניות מעקב סודיות ביותר של הסוכנות לביטחון לאומי של ארה"ב, והתברר כי מתבצעת האזנה לכל אזרח במדינה, ולא רק לאלו החשודים כאיום ביטחוני.

סיכום

ידע הוא כוח. הבעלים של המידע שממנו ניתן לגזור את הידע - הוא בעל הכוח. זה מסביר את הרצון העז של חברות ענק, וגם של ממשלות, לקבל סמכויות לאחסון המידע, ולשלוט, על ידי שימוש באמצעי בקרה, על רשת האינטרנט. הפוטנציאל החיובי של שליטה על המידע הוא היכולת לאתר פשעים, למשל, אך הדבר טומן בחובו סכנה גדולה

שיתוף פעולה בין קרן ידע של ארגון המורים לבין אוניברסיטת חיפה

על פי ההסכם, מורה הזכאי למלגה בסך 5,000 ₪ (או סכום אחר בהתאם לקריטריונים לשנה"ל תשע"ח) מטעם קרן ידע של ארגון המורים, ויתקבל ללימודי M.A. בתוכנית לתרבות באוניברסיטת חיפה בשנה"ל תשע"ח - יהיה זכאי למלגה נוספת בסך 1,500 ₪ מטעם האוניברסיטה. נא להזדרז - מספר המקומות מוגבל! לפרטים נוספים אפשר לפנות אל הגב' ריקי שניר-זוסמן, בטל': 04-8249446.

המחלקה לקרן ידע בארגון המורים בבתי"ס העל יסודיים, במסגרת פעולותיה להעלאת רמת ההשכלה והדרגה האקדמית של המורים, ממשיכה ליזום פרויקטים שבמסגרתם היא מעניקה מלגות בשיתוף פעולה עם המוסדות להשכלה גבוהה.

בחודש האחרון נחתם הסכם מלגות בין קרן ידע של ארגון המורים לבין תוכנית לימודי תרבות - תואר שני [M.A.] באוניברסיטת חיפה.

בוריס מנור

מנהל המחלקה למחקר ופיתוח / קרן ידע
אפשר לפנות אל המח' לקה לקבלת שירות בין השעות 14:00 - 15:30
בטל': 03-7106764

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין

מורים את הדרך

תואר שני במכללת דוד ילין: הדרך שלך להתקדמות מקצועית והתפתחות אישית

מיומנויות בהנחיית צוות משלב והובלת תהליכי שילוב מיטביים. הלימודים האקדמיים מקדמים את הידע התיאורטי של המורים לצד רכישת מיומנויות מקצועיות גבוהות, ומאפשר להם לשאת בתפקידי מנהיגות בצוות המקצועי ובצוותי העזר של ביה"ס המשלב.

עבור מורים שאינם מגיעים מתחום החינוך המיוחד, יושלם הידע הנדרש באמצעות קורסי השלמה שייקפו לטובת לימודי תעודה להוראה מתקנת (מותאמת). למועמדים העומדים במלוא דרישות הקבלה תינתן הנחה של 50% מעלות קורסי ההשלמה.

לבונה, בוגרת התואר, מספרת: "אני יכולה לומר שיצאתי עם מספיק ביטחון כדי להגיד למנהל שלי: אני רוצה לקחת את הפרויקט הזה והזה בשנה הבאה... היום אני הרבה יותר חדה, ויש לי כלים מקצועיים, אני מרגישה ביטחון, ויכולה להנחות קבוצה. אין ספק שהידע שרכשתי, הביא לכך שהיום אני יכולה להוביל את תחום ליקויי למידה בבית הספר".

תואר שני M.Ed. בספרנות ומידענות - מסלול אל העתיד

העולם של היום, ויותר מכך - העולם של מחר הוא עולם של מידע וידע. היכולת לקשר בין אנשים לבין המידע הדרוש להם הפכה להיות נכס יקר ערך בכל מסגרת: חינוכית, מחקרית, ממשלתית ופרטית. התכנית לתואר שני בספרנות ומידענות בוחנת את התאוריות ואת טכנולוגיות המידע הנדרשות ליצירה, להטמעה, לבניית גישה, לארגון, לניתוח ולשימוש במידע. הסטודנטים לומדים, בין היתר, להכיר מאגרי מידע מתקדמים, מפעלי דיגיטציה, דפוסי איתור ואיסוף מידע והיבטים אתיים העולים מעבודת המידען-ספרן המתפקד היום בסביבה טכנולוגית מתקדמת. הסטודנטים לומדים כיצד לבנות אתר אינטרנט, לפתח מדיניות לפיתוח אוספי הספרייה, לנהל צוותים, תקציבים ועוד. בצד כל זה מוצעים קורסים בספרות ילדים ישראלית ועולמית, נדונות הפסיכולוגיה של הקריאה, תרבות הקריאה והדרכים לעידודה בעידן האינטרנט. מכיוון שהיום לא מספיק "לעשות", אלא גם "להיראות", לומדים הסטודנטים גם את יסודות הפרסום והשיווק. בתכנית לומדים מורים המעוניינים ברענון ובעיסוק חדש במסגרת מערכת החינוך ומחוצה לה. הבוגרים משתלבים בשוק העבודה בספריות ומאגרי מידע מובילים בתחומם.

תואר שני במכללת דוד ילין - לבחור את המסלול שלך

מכללת דוד ילין מציעה תכניות לימוד מתקנות לתואר השני, המתאימות למורים שרוצים להתפתח מבחינה מקצועית ולהתקדם במערכת החינוך. הרמה האקדמית הגבוהה של מכללת דוד ילין אינה פוגעת באופייה האינטימי והמטפח הבא לידי ביטוי בכיתות קטנות, ובליווי האישי של סגל ההוראה לאורך התואר ולאחריו, ובמערך קשרים פורה עם הסטודנטים, העמיתים למקצוע. ההרשמה לשנת הלימודים תשע"ח מצויה בימים אלו בעיצומה ומומלץ לפנות בהקדם לקבלת מידע והרשמה.

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין, מובילה את תחום הכשרת המורים בישראל, ומציעה תכניות לימוד מתקנות לתואר שני בחינוך (M.Ed.), המאפשרות למורים להתקדם במערכת החינוך, להעשיר את הידע המקצועי, להרחיב ולהעמיק את מיומנויות ההוראה ולהרחיב את האופק האישי והמקצועי. לתכניות התואר השני במכללה מתקבלים מורים בעלי שלוש שנות ניסיון לפחות, וכך מובטח למשתתפים שיח מפרה עם עמיתיהם, וקשר הדוק בין השדה החינוכי לתכנים האקדמיים.

במכללת דוד ילין מעודדים הצטרפות לתואר השני באמצעות מלגה של 1,000 ש"ח הניתנת למממשים.

תכניות התואר השני במכללה גובשו עבור מורים עובדים: הלימודים מרוכזים ביום לימודים שבועי, במהלך שנתיים אקדמיות, באופן המאפשר למורים להמשיך באורח חיים פעיל תוך כדי הלימודים. סגל ההוראה מלווה כל מורה בייעוץ והכוונה, החל מהקבלה ובמהלך הלימודים.

שלושת המסלולים לתואר השני במכללה מקיפים תחומים מגוונים, וכל אחד בפני עצמו הוא עולם ומלואו:

תואר שני בחינוך (M.Ed.) בהוראה ולמידה - קפיצת מדרגה מקצועית

התואר השני בהוראה ולמידה מציע מסלול התפתחות מקצועית המעשיר את הלומדים בידע תיאורטי בשילוב עידכונים והעלאת אתגרים מהשדה החינוכי. הסטודנטים בתואר והבוגרים מעידים שהלימודים אפשרו להם הרחבת אופקים מקצועיים ואישית: הידע האקדמי התיאורטי התרחב משמעותית, ובמקביל "ארגו הכלים" החינוכי התעדכן והתעשר במיומנויות חדשות. בפני בוגרי התואר נפתחים מסלולי קידום לתפקידים בהם נדרשים אנשי חינוך בעלי ידע אקדמי ומיומנויות הוראה מפותחות.

סגל ההוראה מורכב מחוקרים מובילים, בעלי ניסיון בשטח, ובהתאם תכנית הלימודים מקשרת בין התכנים האקדמיים לאתגרים היומיומיים של החינוך וההוראה. התוכנית מקשרת בין תיאוריות חדשניות לבין העבודה השוטפת של המורים, כך שהם נהנים מתרומתו של התואר כבר מהיום הראשון ללימודיהם.

יעל גולדפרב - עופר, בוגרת התואר השני מספרת: "נכנסתי לתואר כאשת מקצוע, ויצאתי מננו כמנומחית. מדובר בעליית מדרגה של ממש... המקום שלי היום בצוות בית הספר בולט יותר מאחר שאני יוזמת ומובילה מהלכים ופעולות. יכולת נוספת שהשתפרה היא הרפלקציה והיכולת לנמק באופן מקצועי את פעולות ההוראה והחינוך. כמו כן, מאחר שהתואר השני עוסק במחקרים עדכניים, היום אני מהווה עבור העמיתים שלי, מקור לידע מקצועי, ולכן אני גם בולטת יותר בהובלת מהלכים בבית הספר".

תואר שני בתחום החינוך המיוחד (M.Ed.) בשילוב תלמידים עם ליקויי למידה ועם קשיי התנהגות - משנים את פני החברה הישראלית

שני אתגרים משמעותיים עבור מערכת החינוך הם ליקויי למידה וקשיי התנהגות. התכנית מכשירה את המורים להתמודדות עם אתגרים אלו. בוגרי התואר מנהלים בהצלחה את הכיתה ההטרוגנית, ומשתמשים בה כהזדמנות לצמצום פערים וקידום פתיחות לאחר. התכנית מפתחת את יכולתם של המורים להוביל להצלחה של כל תלמיד ללא קשר למשנת הרקע שלו, ולספק לו את התנאים הדרושים להתקדמותו.

הלימודים בתכנית מכוונים לענות על צורכי השדה, ונערכים באווירה של למידת עמיתים ובתמיכה וליווי של צוות המרצים. דגש מיוחד ניתן על חיזוק

רחוב מעגל בית המדרש 7, בית הכרם, ירושלים
www.dyellin.ac.il / dy100@dyellin.ac.il

לפרטים והרשמה התקשרו: *3043

"לבי במזרח"

חוכמת המזרח כדרך חיים - הגות ומחשבת הגוף

ימי גשם וימים בהירים

על שביעות הרצון - "סנטושה"

סיפור האישה הבכינית

פעם הייתה אישה שבכתה כל הזמן - בימים בהירים ובימי גשם.

שאל אותה מורה זן פעם אחת - למה את בוכה תמיד?
ענתה לו -

יש לי שתי בנות: הבכורה מוכרת סנדלים, והקטנה מוכרת מטריות. כשמזג האוויר נאה, אני בוכה על פתי הצעירה שאינה מצליחה למכור מטריות. בימי גשם אני בוכה על פתי הבכורה שאף אחד אינו פוקד את חנותה לקנות סנדלים. ענה לה המורה -

עליך לחשוב על עיסוקיה של פתך הבכורה בימים בהירים, ובימי גשם חשבי כמה מטריות מוכרת פתך הצעירה. מאותו יום חייכה הזקנה תמיד.

לא פעם אנו מוצאים עצמנו חושקים בדבר זה או אחר ומצרים על כך שאין הוא ברשותנו. מחשבות טורדניות אלו אחראיות במידה רבה לתחושה של אי שביעות רצון בחיינו, ובמהרה אנו יכולים להיעשות לאנשים שהשלמות בחייהם לוקה ב"חסר" ולכן גם רוויה בסבל. הפילוסופים יאמרו כי "מטבעו, האדם חושק בכל מה שאין ביכולתו להשיג" (מקיאווולי), הסוציולוגים המודרניים יצביעו על סממניה ותחלואיה של חברת השפע ותרבות הצריכה, הדואגת לטווח הסיפוק הקצר ומבטיחה כי לעולם נהיה במרדף אחר העונג

הבא. ואילו פילוסופיות המזרח, כמו הבודהיזם, יצביעו על סבלו של האדם כחלק בלתי נפרד מקיומו של "אני" המצוי בהשתוקקות תמידית לסיפוק צרכיו, וזו מן הסתם גורמת לו למתיחויות פנימיות ולהעדר שביעות רצון. הפילוסוף החכם פטאנג'אלי, שאליו מיוחס הטקסט הרשמי של תורת היוגה ה"יוגה סוטר", מתייחס לשביעות הרצון, לסיפוק - "סנטושה" בשפת הסנסקריט - כאל אחד מחמשת הכללים הערכיים של האדם המסייעים לו להשתחרר מאותו סבל הכרוך במילוי המתמיד של ה"אין" ולטפח סביבת חיים חיובית המאפשרת צמיחה. הווה אומר, דווקא מתוך המקום המסתפק במה שיש, המשלים עם חוויית החיים העכשווית ואף נהנה ממנה, תתרחש התפתחות פנימית מעבר לאותה שביעות הרצון המתקיימת בנו בהשפעת נסיבות חיינו החיצוניות. זוהי "סנטושה" במובן העמוק, שבה אנו פורצים את הכניעה הפסיבית למוסכמות ולהרגל, מחלישים את מעמדם של מושאי החושים בחיינו וההיקשרות אליהם, ומפנים חלל להתרחבות ולהתרוממות לתכלית גבוהה יותר... יש שיאמרו, ובצדק, כי קבלה של ה"יש" ללא סייג עשויה להרדים אותנו או להוביל לשיתוק - שכן, עשייה בלתי פוסקת בחברה שאנו חיים בה מצדיקה את קיומנו, ומגדירה את מי שאנחנו. התשובה לאמירה זו היא, כמובן, ש"הכול מתחיל ונגמר במודעות".

עלינו להיות מודעים לתחושות שלנו, ולזהות מתי אנו הולכים למקומות הפחות טובים של עצמנו, ושם לעצור, לבדוק ולחייך על מה שיש...

נמסטה

להתקדם לתואר שני זה חשבון פשוט

בואו ללמוד לתואר שני M.Ed.
במכללה האקדמית הרצוג קמפוס היכל שלמה, ירושלים
בית הספר ללימודים מתקדמים ע"ש הרא"מ ליפשיץ

תכניות הלימוד:

תנ"ך ופרשנותו | תורה שבעל פה | מחשבת ישראל | הגות בחינוך היהודי
ניהול וארגון מערכות חינוך | הוראת המתמטיקה
חדש!

• הסמכה להוראת תרבות יהודית-ישראלית

הרצוג. לדעת. לחנוך.

לפרטים: 073-3744086 או פנו במייל: rishum@herzog.ac.il

*תנאי המלגות המלאים מופיעים באתר המכללה

ערכה של מילה

מורים ומורות יקרים, לסוף השנה - פשוט תודה לכם!

כוחה של המילה העברית מהיבטים ערכיים, פילוסופיים, רגשיים ועוד

מחנכים ילד קטן להגות את המילה "תודה", מילה קטנה, אבל גדולה בהשפעתה החיובית, אנו מלמדים אותו חוקי עולם בסיסיים: קיבלת? חיך והודה על כך למי שהיטיב עמך.

פרופ' מרטין א. פ. סליגמן, מראשוני הפסיכולוגיה החיובית, תרגל עם הסטודנטים שלו תרגיל מפורסם הנקרא "מכתב התודה". הוא ביקש מהם לבצע שתי פעולות: תחילה ביקש מהם להיזכר במישהו שעשה עבורם דבר חיובי, אבל הם לא הודו לו מעולם. בשלב השני הוא ביקש מהם לכתוב מכתב תודה, שבו מתוארת הפעולה של הדבר החיובי שאותו אדם עשה עבורם, ואחר כך להביא את המכתב לאותו אדם באופן אישי. הסטודנטים דיווחו כי תרגיל "מכתב התודה" השפיע על הרגשת הנחת שלהם עד כחצי שנה אחר מסירתו. המסר ברור: אמירת התודה מחזקת גם את האדם שהעניק לנו, אך גם את המודה.

לסיום, בתקופתנו המאדירה את ה"אני", את ה"סלפי", את ה"מגיע לך" וכו' יש מקום להדגיש לפני תלמידינו שראוי לחזור לאותם ערכים בסיסיים וראשוניים של שימוש במילה קטנה, אך גדולה ונוצצת: "תודה".

ישנן מילים הנראות כמילות נימוס בלבד, אך יש בהן יותר מסתם נימוס.

כך היא המילה בת שתי הברות: "תודה". מה מספרת לנו מילה עברית זו?

מעבר להרגשה הנעימה שאנו חשים כאשר מישהו מחייך ואומר לנו תודה, ייתכן כי העברית רומזת לנו בשורש המילה על החוויה החיובית שאנו חשים.

שורש המילה תודה הוא ו/יד"ה. ו' זו נשמרת באמצע המילה, כמו במילים: תודה, הודה. האות ו' בתחילת מילה בעברית השתנתה ל' בתהליך של מעתק עיצורים עוד בתקופה קדומה של השפה (את הו' המקורית נוכל לראות, למשל, במילה "נולד" - ששורשה ו/יל"ד, ובמילה "תוצר" ששורשה ו/יצ"ר).

בדיקת השורש החדש שנוצר בעקבות שינוי הו' ל', שורש יד"ה, יכולה לשמש לנו תזכורת לומר תודה: כאשר אנו מכירים "תודה" עבור משהו שהוענק לנו, אנו "מְיָדִים" בחינניות אנרגיה חיובית ושומרים על איזון עדין של קבלה/נתינה.

אם נבדוק את השורש המקורי: "וד"ה" - שאפשר לראות אותו במילה "וידוי", למשל, שפירושה: חשיפת החבוי בלב, נוכל לומר שאולי בו רומזת לנו העברית על החוויה: רצוי להודות, כדברי הביטוי: "מעומק הלב", ולא כחובה של סחר חליפין. כאשר אנו

שאני אעשה ספורט?

ספורט בסניף הנגב - אליפות

אלכסנדרה, או בכינויה: סשה, מורה לחינוך גופני, נולדה בקזחסטן ועלתה לארץ בשנת 1992. היא שיחקה בנבחרת קזחסטן בכדורעף ובנבחרת ברית המועצות קדטים. עם הגעתה ארצה השתלבה מייד בענף הכדורעף ושיחקה בעמק חפר אס"א באר-שבע ואף נטלה חלק בנבחרת

ישראל בענף.

היא מלמדת בבית הספר מקיף ז' בבאר-שבע וממשיכה לגדל שחקניות צעירות.

את קבוצת הכדורשת מלווה ומנהלת, זו השנה השנייה, דנה ינון, אף היא מורה לחנ"ג העושה את עבודתה בנאמנות ובאהבה גדולה לבנות ולקבוצה.

אז חופשה נעימה, ומנוחה לכל העוסקות בספורט במשך השנה. וכבר עתה פנינו קדימה, לשנה הבאה.

יוסי אמסלם מבקש לציין את תרומתו של מר אבי פסקל מנהלת ארגון המורים, שתומך ללא לאות בפעילות ספורטבית ברוכה זו, וכמובן, את שלמה חדד, מזכיר סניף הנגב, שהוא האוהד מספר אחת של הקבוצה.

עזרה בכתיבה: דנה ינון, מנהלת הקבוצה

בתמונה: אלכסנדרה גל (במרכז), יוסי אמסלם (שלישי משמאל) והנהלת הליגה למקומות עבודה

קבוצת הכדורשת של ארגון המורים זכתה, זו השנה השנייה ברציפות, במקום הראשון ובאליפות הליגה למקומות עבודה בבאר-שבע ובנגב.

קבוצת ארגון המורים היא אחת מתוך 14 קבוצות מפעלים, המשתתפות בליגה הסדירה המתנהלת לאורך כל השנה בניהולה של העמותה לספורט בליגה למקומות עבודה.

הקבוצה מונה 12 מורות שחקניות, מורות לחנ"ג, להיסטוריה, לצילום, לחינוך מיוחד, למתמטיקה ועוד.

הן מתאמנות אחת לשבוע ומשחקות בכל שבוע, לאורך כל השנה, מחודש ספטמבר עד חודש יוני.

את הקבוצה מוביל ומאמן יוסי אמסלם, רכז תרבות, פנאי ונופש של סניף הנגב, שהוא מורה ותיק לחנ"ג.

אנו רוצים לציין שיוסי נבחר למאמן העונה בליגה למקומות עבודה בענף הכדורשת, וזה מוסיף הרבה כבוד לארגון המורים.

השנה השתתפה הקבוצה במחוזיאדה של חיפה והצפון, שהתקיימה בחודש מאי באילת, ואף זכינו בגביע ובמקום שני. המשחקים היו קשים ומרתקים, וקבוצת באר-שבע והנגב הפסידה רק לקבוצת ארגון המורים מסניף חיפה, כך שהכול נשאר במשפחה.

הייחוד הגדול של קבוצה זו הוא ה"ביחד" של כל השחקניות שמפרגנות האחת לשנייה, מוותרות האחת לשנייה ושמחות בהצלחת הקבוצה.

השחקניות משאירות את האגו מחוץ לקבוצה. מעבר לשעות האימונים והמשחקים נוצרה משפחתיות בין הבנות, הן קשרו ביניהן קשרי ידידות וחברות, והן מבלות יחד ומשתתפות בשמחות ובאירועים משותפים.

שאלנו את יוסי אם יש שחקנית בולטת בקבוצה.

יוסי מספר שאלכסנדרה גל זכתה בתואר שחקנית מצטיינת של כל הליגה.

11	10	9	8	7		6	5	4	3		2	1
					14				13			12
											16	15
	18					17						
			24		23	22		21	20			19
										25		
	29				28			27	26			
				34		33			32			30
			39		38			37				35
										42		41
				45		44			43			
											47	46
	51				50			49		48		
				57		56		55		54		52
											58	57
				61		60				59		
												62
	66					64				63		
												67
									68			

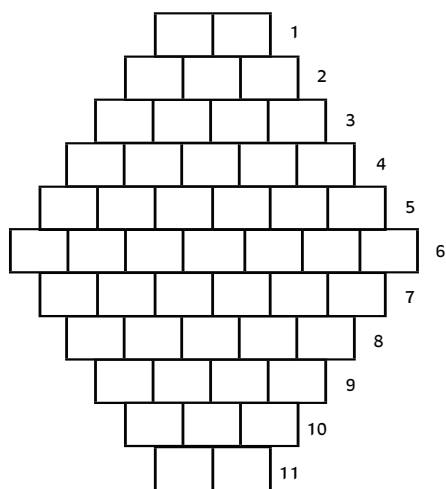
מאונך: 1. בית ראשון ובית שני נחרבו ביום זה 7. פוגע בכבוד 12. מסולם הצלילים 13. אבי הרעיון של עיצוב דגל המדינה 15. נחל אכזב 17. אבי אבנר 18. הקים את מכללת "בצלאל" 19. כלל התכונות לאדם או לקבוצת בני אדם 22. נמנה 25. עיר בצפון הארץ 28. משחק קבוצתי בכדור אליפטי 30. וניל 32. הכוח הצבאי של ארגון "ההגנה" 34. שדה שנחרש 35. מחזה שכתב שייקספיר 37. בן מוהלאל 39. "הנני ה.. ממעש", מתוך תפילות ראש השנה ויום הכיפורים 42. סכין קטן מתקפל 44. חרפה 46. ממתק עשוי משמשים מיובשים 48. נושא מטען חשמלי חיובי 50. חזר 51. רן 52. ריקוד 54. מין בושם 56. מגילה הנקראת בתשעה באב 58. נסיעה כדי לתור מקומות ולהכירם מקרוב 61. שלחופה 62. מסולם הצלילים 63. שדה מרעה 64. כינוי לעופר איילים 67. ראש הממשלה השני של מדינת ישראל 68. הנשיא הרביעי של מדינת ישראל

מאונך: 1. אל האביב, הצמיחה והפריון 2. כינוי לאישה יפה 3. קול חוזר 4. מין אריג משובח 5. קיטור כעין הערפל 6. עיר בגרמניה 7. הכניס בבריתו של אברהם אבינו 8. צעצוע תעופה 9. סוג האדמה בצפון הנגב 10. יהודה ושומרון "ר"ת 11. אחד מנשיאי מדינת ישראל 14. סופר ידוע 16. מגדולי הרבנים ופוסקי ישראל 20. תפר 21. עיר בצרפת 23. תואר כבוד או אצולה בבריטניה 24. מנוחה 26. משבטי ישראל 27. בארמית גם כן 29. עיר בשוויץ 31. ישן 33. "לא יישא גוי אל גוי ... [ישעיהו ב] 36. בתוכו 38. קריקטוריסט ומאייר ישראלי, יוצר הדמות "שורליק" 40. חלת דבש 41. עיר השוטנים 43. שם נפוץ לתינוקות בשנים האחרונות 45. ממלכה קדומה 47. מכונה החופרת בקרקע 49. משמש בצה"ל להפצת אור בהיר 51. אבן תחומה באבני הרחיים 53. מידת היבש שנוכרה במקרא [הושע] 55. כך מכונה נשיא המדינה 57. מושב בשפלה 59. פוחד 60. שחקן ישראלי ומנחה בטלוויזיה 62. מפלגת מרכז שהוקמה לקראת הבחירות לכנסת התשיעית בשנת 1977 65. סופרת אמריקאית, כלת פרס נובל 66. בנו של יהודה, אשר נולד לו מבת שוע

תשבץ

פירמידה הפוכה

עלינו להוסיף אות אחת בכל מדרגה מ-2 עד 6
עלינו להחסיר אות אחת בכל מדרגה מ-7 עד 11

1. זע | 2. מין תבלין | 3. סמלו - יונה עם עלה של זית | 4. גמול, שכר
5. צדי הכביש | 6. בירת ישראל לנצח | 7. בעל תכונות של אזור
8. מנחיל | 9. כתוב | 10. שרף המשמש כבושם | 11. טיפה

סודוקו

רמה: קשה

	7		1			5		9
			5					
5		2			9		7	
	9				3	1		
					2		3	
2		3						
						3		1
	5		2				8	
			9					

את הפתרונות יש לשלוח עד 26 בחודש, רק בין הפותרים נכונה את שני התשבצים יוגרל פרס.

יש לציין שם, כתובת ומספר תעודת זהות. הפרס ינתן לחברי ארגון המורים בלבד. לשליחת הפתרונות: naaman141044@gmail.com

מחבר התשבצים: נעמן אופיר, חבר הנהלת העמותה הפדגוגית ועורך אתר הניבים העבריים "ניבונכון" NIVON.CO.IL

פסיכיאטר על הספה ד"ר אילן רבינוביץ'

הרבה אנשים מקנאים בד"ר אילן רבינוביץ'. בגלל הפרסום. בגלל הכסף. בגלל השם שיצא לו בתור "הפסיכיאטר של הסלבריטאים". בגלל מעמדו הציבורי כמגיש רדיו וכבעל טור פופולרי. אבל מי שמכיר באמת את ד"ר אילן רבינוביץ' יודע שאין הרבה סיבות לקנא בו.

"ילדים וגם מבוגרים נוטים להפליג בפנטזיות על עולמות מקבילים, מושלמים", כותב רבינוביץ'. "בעולם מקביל אחי יואב לא היה נהרג בתאונה מחרידה במהלך טיול של בני עקיבא, ארבעה חודשים לפני חגיגת הבר-מצווה שלי. בעולם מקביל רעייתי יונית ואני לא היינו עוברים שבע שנים של טיפולי פוריות. באותו עולם מקביל ילדי הצעירים יותם וקרן היו ילדים רגילים ולא אוטיסטים ברמת התפקוד הנמוכה ביותר, חריגים בקרב החריגים. הם היו מוכשרים, אינטליגנטים ותאבי חיים כמו אחותם הבכורה דנה."

זהו סיפור חיים כואב אך אופטימי. סיפורה המרתק והמרגש של משפחה שמקדישה מאמצים עילאיים ומשאבים אינסופיים למען ילדיה האוטיסטים, אבל לא מוותרת על חיים, על קריירה, על רגעים של אושר. סיפור על אבא שצובע פעם בחודש את שיערה של בתו בת ה-19, והיא אינה יכולה להביע במילים את שמחתה. על אב שבנו אהוב נפשו, גבר חסון בגובה 1.92 מ', נושך אותו בהתקפי זעם, והוא אינו יכול לעשות דבר.

בספרו "פסיכיאטר על הספה" מביא ד"ר רבינוביץ' את סיפור חייו יוצא הדופן בכנות ובאומץ.

פלאפל

החומרים:

- 2.5 כוסות גרגירי חומוס יבש
- 2 פרוסות לחם
- 1/2 צרור פטרוזיליה
- 6 שיני שום גדולות
- 1 כפית כמון
- 1.5 כפיות אבקת סודה לשתיה
- 1 כפית שטוחה מלח
- פלפל שחור
- שמן לטיגון

אופן ההכנה:

משרים את גרגירי החומוס במים למשך כ-12 שעות. משרים את פרוסות הלחם במים וסוחטים. מסננים את המים שבהם הושרה החומוס ומכניסים למעבד מזון. מוסיפים את הלחם, השום והפטרוזיליה וטוחנים היטב עד לקבלת מרקם אחיד. מעבירים לקערה ומוסיפים כמון, מלח, פלפל והסודה לשתיה ומערבבים היטב עד ליצירת תערובת אחידה ודביקה. מחממים שמן במחבת עמוקה, יוצרים כדורים מהעיסה ומטגנים בשמן חם עד להשחמה. להגיש חם עם פיתות טריות, טחינה, חמוצים וסלט. בתיאבון.

תמונת החדש

"הארמון הקסום" - תוצר של תנאי הבליה במקום, פארק תמנע | אלחנן מי נדב, גמלאי ארגון המורים מירושלים

קשר

למורים שלנו

פתרון תשבץ גדול מגיליון 270

9	4	7	5	5	4	3	2	1
ת	ק	פ	א	ר	ד	מ	ס	
10	11	12	13	14	15	16	17	18
ת	ר	ע	ר	ו	ר	י	ש	ל
19	20	21	22	23	24	25	26	27
ר	ת	ד	ל	ה	י	ט	פ	
28	29	30	31	32	33	34	35	36
נ	ל	ו	ו	ס	ד	ה	ר	
37	38	39	40	41	42	43	44	45
ל	מ	ו	ר	נ	ח	ב	ר	
46	47	48	49	50	51	52	53	54
פ	כ	ל	ה	מ	צ	ו	ל	
55	56	57	58	59	60	61	62	63
ר	צ	ו	ס	ל	ו	מ	ו	
64	65	66	67	68	69	70	71	72
ת	ג	א	ז	ת	ה	נ	מ	
73	74	75	76	77	78	79	80	81
ה	ב	ש	י	י	ח	ה	מ	
82	83	84	85	86	87	88	89	90
פ	ר	ל	ר	ש	ה	ר	ו	
91	92	93	94	95	96	97	98	99
א	נ	ל	ה	ו	ב	ו	ב	
100	101	102	103	104	105	106	107	108
ה	ר	ו	א	י	ל	ע	ל	

פתרון תשבץ פירמידה מגיליון 270

ד	מ	1					
ה	מ	ד	2				
ה	ד	י	מ	3			
ה	ד	י	ר	מ	4		
ה	מ	י	ר	ד	נ	5	
ה	נ	י	ר	ד	נ	מ	6
נ	י	ר	ד	ה	מ	7	
מ	י	ר	ד	ה	8		
ה	ר	י	ד	9			
ד	ר	י	10				
ד	י	11					

פתרון סודוקו מגיליון 270

3	8	6	5	7	4	1	2	9
4	5	7	9	1	2	6	3	8
2	9	1	8	6	3	7	4	5
7	3	5	4	9	1	8	6	2
6	2	8	3	5	7	9	1	4
1	4	9	2	8	6	5	7	3
5	6	3	7	4	9	2	8	1
8	1	2	6	3	5	4	9	7
9	7	4	1	2	8	3	5	6

שמות הזוכים בפרס על פתרון התשבצים מגיליון 270: ענת אשכנזי, אורן גמליאל ועירית פרידמן

למורים שלנו

מורים המעוניינים לפרסם תמונות, מתכונים, ביקורות ועוד במדור התרבות והפנאי "למורים שלנו" מוזמנים לשלוח אותם למייל: irgunpic@gmail.com

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין המרכז ללימודי תעודה והשתלמויות

לצמוח אישית, להתפתח מקצועית

קורסי השלמה

- מגוון קורסים להשלמת דרישות בתחומי הפסיכולוגיה לקראת תואר שני במקצועות הטיפול
- מכינות קיץ להשלמת שעות באמנות ובביבליותרפיה
- קורס מקוון להשלמת ידע למנתחי התנהגות לקראת מבחן האיגוד הבנלאומי

אימון, הדרכה וקהילה

- הכשרת אנשי חינוך להנחיה בשיטת "אייכה - הורות מגדלת"
- הכשרת מאמנים במגוון התמחויות: "הורות ומשפחה", "תזונה ואורח חיים בריא", "לקויות למידה וקשיי קשב וריכוז"
- הנחיית קבוצות במערכות טיפוליות, חינוכיות וקהילתיות, בשילוב היבטים תנועתיים

פיתוח מקצועי לעובדי הוראה במסגרת "אופק חדש" ו"עוז לתמורה":

מגוון השתלמויות למורים
שנת עבודתם הראשונה:

מגוון השתלמויות למורים
בכל הדרגות (2-9)

הכשרת מורים חונכים ומלווים

סגני מנהלים

הכשרת רכזי הערכה ומדידה בחינוך

רכזי שכבה, רכזי מקצוע,
מחנכי כיתה ("עוז לתמורה")

רכז פרט (השתלבות)

עולמות הטיפול

- ניתוח התנהגות יישומי
- הגינה המאפשרת: הגיון ככלי מסייע בחינוך ובטיפול
- טיפול בעזרת בעלי חיים
- ליצנות ככלי חינוכי, טיפולי וקהילתי
- הכשרת מנהלי טיפול (Case Managers) ללקויי תקשורת בתפקוד גבוה (ASD - אספרגר ועוד)
- עבודה עם הורים והדרכתם
- מבוא לטיפול בטראומה
- שילוב ביבליותרפיה ככלי מסייע בחינוך

שפה, טקסט, מידע וספרייה

- הכשרת ספרנים-מידענים ומנהלי ספריות
- עריכת לשון עברית
- English Editing
- סדנה לכתיבת ספרות לנוער
- יידיש - לא רק שפה זרה
- ערבית מדוברת
- אינטרנט ורשתות חברתיות ככלי עבודה

חינוך, חינוך מיוחד והוראה

- אנתרופוסופיה וחינוך בגישת ולדורף
- הוראה מתקנת (מותאמת)
- מחנכות ומחנכים בגן הילדים
- Professional English Tutoring
- הרחבת תעודת הוראה (פיזיקה ומדעים)
- הסבת מורים עולים להוראת האנגלית
- תכנית התאמה להוראה למטפלים במקצועות הבריאות

מגורה מדיה

מורים,
עובדים קשה בשביל הכסף שלכם?

בנק יהב מעריך אתכם

מצטרפים ומקבלים:

חשבון ללא
עמלות עו"ש

הלוואה עד 100,000 ₪
בריבית מצוינת

"פריים" + 1%, עד 10 שנים
אפשרות לדחיית תשלום קק הלוואה בחצי שנה

מסגרת אשראי
בחשבון העו"ש

עד 5,000 ₪ ב"ריבית יהב"

בנק יהב-זה הבנק שלך!

אנו לשרותכם ב-46 סניפים ברחבי הארץ

בנק יהב
הכי משתלם בשבילך

פתוח לכולם!

*2617

כל האמור בפרסום זה, לרבות מתן האשראי, הביטחונות ודמי הטיפול נכון למועד הפרסום וכפוף להוראות הדין, לנהלי ולתנאי הבנק ולאישורו. אי עמידה בפירעון הלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצל"פ. הבנק רשאי לשנות את התנאים בכל עת. פטור מעמלות עו"ש נפוצות, למפקידי משכורת חודשית של 5,000 ש"ח ומעלה. "ריבית יהב" = 0.99% נכון ל-19/6/17.

מצורפים דפי פרסום נוספים

ארגון המורים לא יישא באחריות כלשהי לתוכן המודעות/הפרסומים ו/או לטעויות שאירעו בתוכן המוצג בהם.
כל המסתמך על המודעה/פרסום עושה זאת על אחריותו האישית בלבד.
כמו כן פרסום המודעה אינו מהווה המלצה או הבעת עמדה של הארגון לגבי נכונות ו/או כדאיות המודעה.

עובדי הוראה:

ממשו את זכאותכם!

בתאום מראש - בדיקת ראייה יסודית ומקיפה עם הציוד המתקדם מסוגו
התאמת מולטיפוקל בסטנדרט רפואי

Multivision

NEURO SCIENCE TECHNOLOGY

לראשונה: תחושה דומה לעדשות חד-מוקדיות.
הסתגלות קלה ומהירה והפחתת לחצים בראייה.
התאמה אישית לסגנון החיים ולנוחות מכסימלית.

התאמה גם למרשמים גבוהים ומורכבים / צילינדר.
פיתוח וייצור בלעדיים לקליניקה המובילה בישראל.
התאמה מוצלחת - בהתחייבות!

הגיעה קולקציה נדירה של מותגי על אופנתיים. שווה ומשתלם להגיע מכל מקום בארץ!

עובדי ההוראה בישראל ומשפחותיהם נהנים
באופטיקה נובה ממבצע 1+1 ייחודי למסגרות
משקפיים באיכות ובתמורה הגבוהים ביותר,
תוצרת RODENSTOCK העולמית.

כולל

עדשות חד-מוקדיות דקות במיוחד ובלתי שבירות.
במסגרת המבצע מקבלים:

- 2 מסגרות RODENSTOCK, קלות ואופנתיות
- 2 זוגות עדשות איכותיות ודקות (עד 4-2 cyl)
- בנוסף, לכל אחד מהזוגות וללא תוספת מחיר:
- ציפוי אנטי רפלקס
- ציפוי UV להגנה מקרינת השמש

מחיר כולל לעובדי ההוראה בישראל ומשפחותיהם
(ההטבה אישית ואינה ניתנת להעברה): **1,690 ש"ח בלבד.**
לאור הביקוש הרב, אנא תאמו את ביקורכם מראש.

עלון זה זו הינו מוסף פרסום עצמאי. התמונות להמחשה בלבד. עדשות למרחק או לקריאה. המבצעים בעלון זה בתוקף עד 31.12.17 או עד גמר המלאי. ט.ל.ה.

כתובתנו: רח' קפלן 17 תל-אביב, בנין הסוכנות היהודית, חדר 111
לתאום פגישה אישית ניתן לטלפן 03-6913060 / 073-752-95-95. נשמח לעמוד לרשותך.

קטלוג מבצעים

ראש השנה תשע"ה

03 מרכז הזמנות ושירות לקוחות: 03-5117227, פתוח 24 שעות ביממה

דגם מינג 100% כותנה פרקל

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
19	סט יחיד 3 חלקים	90/200	519	269
20	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	539	289
21	סט זוגי 4 חלקים	160/200	729	369
22	סט זוגי 4 חלקים	180/200	749	389
23	סט 5 חלקים מתכווננת	2*90/200	849	419
24	סט 5 חלקים	160/200	919	439

דגם האן 100% כותנה

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
14	סט יחיד 3 חלקים	90/200	379	209
15	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	399	219
16	סט זוגי 4 חלקים	160/200	529	299
17	סט זוגי 4 חלקים	180/200	549	309
18	סט זוגי 4 חלקים	200/200	569	349

דגם טוקיו 100% כותנה

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
1	סט יחיד 3 חלקים	90/200	379	209
2	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	399	219
3	סט זוגי 4 חלקים	160/200	529	299
4	סט זוגי 4 חלקים	180/200	549	309
5	סט 5 חלקים מתכווננת	2*90/200	599	359
6	סט 4 חלקים	200/200	569	349

דגם מונגוליה 100% כותנה

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
7	סט יחיד 3 חלקים	90/200	379	209
8	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	399	219
9	סט זוגי 4 חלקים	160/200	529	299
10	סט זוגי 4 חלקים	180/200	549	309
11	סט 5 חלקים מתכווננת	2*90/200	599	359
12	סט 4 חלקים	200/200	569	349
13	סט 5 חלקים	160/200	689	379

דגם לינג 100% כותנה סאטן

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
25	סט יחיד 3 חלקים	90/200	499	269
26	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	519	289
27	סט זוגי 4 חלקים	160/200	699	369
28	סט זוגי 4 חלקים	180/200	729	389
29	סט זוגי 4 חלקים	200/200	749	409
30	סט 5 חלקים	160/200	899	439

דגם זן 100% כותנה סאטן

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
31	סט יחיד 3 חלקים	90/200	519	269
32	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	539	289
33	סט זוגי 4 חלקים	160/200	729	369
34	סט זוגי 4 חלקים	180/200	749	389
35	סט 5 חלקים מתכווננת	2*90/200	849	419
36	סט 5 חלקים	160/200	919	439

דגם שאנג 100% כותנה סאטן

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
43	סט יחיד 3 חלקים	90/200	499	269
44	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	519	289
45	סט זוגי 4 חלקים	160/200	699	369
46	סט זוגי 4 חלקים	180/200	729	389
47	סט זוגי 4 חלקים	200/200	749	409
48	סט 5 חלקים מתכווננת	2*90/200	849	419
49	סט 5 חלקים	160/200	899	439

דגם יאן 100% כותנה סאטן

מס' פריט	תאור פריט	גודל סדין	מחיר צרכן	מחיר מבצע
37	סט יחיד 3 חלקים	90/200	499	269
38	סט למיטה וחצי 3 חלקים	120/200	519	289
39	סט זוגי 4 חלקים	160/200	699	369
40	סט זוגי 4 חלקים	180/200	729	389
41	סט זוגי 4 חלקים	200/200	749	409
42	סט 5 חלקים	160/200	899	439

מבצעים מיוחדים

כיסוי מיטה אדל
למיטה זוגית RS
100% כותנה סרוקה סאטן מבד ג'קארד מהודר

במחיר מיוחד

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
78	220/240	949	249

שטיח אמבט שניל
בטיס מונע החלקה

1 תכלת 2 אפור 3 שחור 4 מוקה 5 כחול 6 שמנת 7 אפרסק דיון

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
79	50/70	94	49

דגם נוגה 100% כותנה סאטן

68	סט יחיד 3 חלקים 90/200	179 ₪	499 ₪
69	סט למיטה וחצי 3 חלקים 120/200	199 ₪	519 ₪
70	סט זוגי 4 חלקים 160/200	279 ₪	699 ₪
71	סט זוגי 4 חלקים 180/200	299 ₪	729 ₪
72	סט זוגי 5 חלקים 160/200	349 ₪	889 ₪

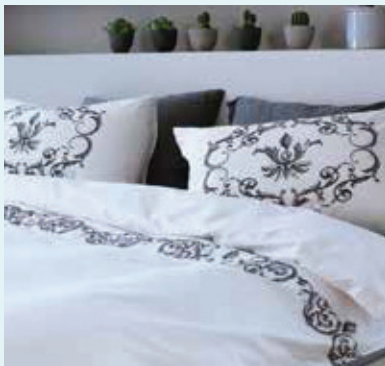

דגם נעמה 100% כותנה סאטן

73	סט יחיד 3 חלקים 90/200	179 ₪	499 ₪
74	סט למיטה וחצי 3 חלקים 120/200	199 ₪	519 ₪
75	סט זוגי 4 חלקים 160/200	279 ₪	699 ₪
76	סט זוגי 4 חלקים 180/200	299 ₪	729 ₪
77	סט זוגי 5 חלקים 160/200	349 ₪	889 ₪

דגם גבריאלה 100% כותנה

- 59 **סט יחיד** 3 חלקים 90/200 **₪129** ₪379
- 60 **סט למיטה וחצי** 3 חלקים 120/200 **₪149** ₪399
- 61 **סט זוגי** 4 חלקים 160/200 **₪199** ₪529
- 62 **סט זוגי** 4 חלקים 180/200 **₪209** ₪549
- 63 **סט זוגי** 5 חלקים 160/200 **₪249** ₪689

דגם ג'ון 100% כותנה

- 50 **סט יחיד** 3 חלקים 90/200 **₪129** ₪379
- 51 **סט למיטה וחצי** 3 חלקים 120/200 **₪149** ₪399
- 52 **סט זוגי** 4 חלקים 160/200 **₪199** ₪529
- 53 **סט זוגי** 4 חלקים 180/200 **₪209** ₪549
- 54 **סט זוגי** 5 חלקים 160/200 **₪249** ₪689

דגם לנון 100% כותנה

- 64 **סט יחיד** 3 חלקים 90/200 **₪129** ₪379
- 65 **סט למיטה וחצי** 3 חלקים 120/200 **₪149** ₪399
- 66 **סט זוגי** 4 חלקים 160/200 **₪199** ₪529
- 67 **סט זוגי** 5 חלקים 160/200 **₪249** ₪689

דגם רינגו 100% כותנה

- 55 **סט יחיד** 3 חלקים 90/200 **₪129** ₪379
- 56 **סט למיטה וחצי** 3 חלקים 120/200 **₪149** ₪399
- 57 **סט זוגי** 4 חלקים 160/200 **₪199** ₪529
- 58 **סט זוגי** 5 חלקים 160/200 **₪249** ₪689

דגם אמדאוס RS 100% כותנה סרוקה סאטן משובחת

דגם מריאנה RS 100% כותנה סרוקה סאטן משובחת

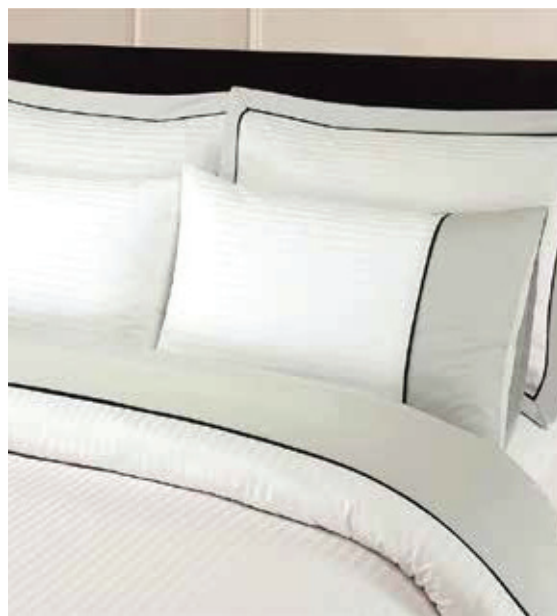
חלוק רחצה RS
משקל 370 גר'

L/XL | 88 S/M | 87

לבו 2 כחול אינדיגו

₪149 במקום 399

מחיר מבצע	מחיר צרכן	גודל סדין	תאור פריט	מס' פריט	מס' פריט
				מריאנה	אמדאוס
399	749	90/200	סט יחיד 3 חלקים	80	83
499	1099	160/200	סט זוגי 4 חלקים	81	84
599	1399	160/200	סט 5 חלקים	82	85
49	129	50/70	ציפית בודדת מהודרת	-	86

דגם סיטי
100% כותנה

דגם ספידי
100% כותנה

דגם טינקרבל
100% כותנה

דגם סטריאו
100% כותנה

דגם ריינבואו
100% כותנה

טינקרבל ספידי סיטי				ריינבואו סטריאו			
מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע	מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
93	90/200	379	149	91	90/200	279	159
94	120/200	399	159	92	120/200	329	169
95	סט יחיד 3 חלקים				סט יחיד 3 חלקים		
-	סט למיטה וחצי 3 חלקים				סט למיטה וחצי 3 חלקים		

שמיכת פיליו לתינוק רכה ומפנקת
גודל: 100/150

ברק / מינקי / דוטי

מס' פריט	דגם	מחיר צרכן	מחיר מבצע
99	דוטי (ורוד)	99	49
100	מינקי (אפור)	99	49
101	ברק (כחול)	99	49

דגם באני
100% כותנה

דגם מונסטור
100% כותנה

סדין 63/140 וציפה 100/150 | 100% כותנה

97 מונסטור | 98 באני

89 ₪ במקום 179 ₪

מגבות RS
650 גר' למ"ר | 100% כותנה

① לבן ② שמת ③ בז' ④ טורקיז ⑤ אפור גרניט

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
125	50/100	89	49
126	75/150	169	89

מגבות פנמה
490 גר' למ"ר | 100% כותנה

① לבן ② בז' ③ תכלת ④ אפור בהיר

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
121	30/50	30	15
122	50/90	60	30
123	70/140	109	55
124	100/150	159	79

מגבות לוגו
530 גר' למ"ר | 100% כותנה

① לבן ② כחול גינס ③ ורוד ④ תכלת ⑤ סלדין ⑥ טורקיז ⑦ אפור ⑧ ורוד עתיק ⑨ ורוד מסטיק ⑩ שמת

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
119	50/90	69	39
120	70/140	129	59

מגבות ליביה
550 גר' למ"ר | 100% כותנה

① ליים ② ורוד עתיק ③ כחול ים

ליביה ליב

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
130	50/90	79	39
131	70/140	159	79
132	100/150	219	109

מגבות מטבח ספיר
מארז 5 יחידות בצבעים: שמת, טאופ, ליים, סגול ואפור גרניט | 100% כותנה

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
129	40/70	25.9	69

מגבות מטבח טומי
מארז 3 יחידות 100% כותנה צד קדמי אריג צד חיצוני טרי

מס' פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
127	לבן, כחול, אדום	80	39
128	לבן, אפור בהיר, אפור כהה	80	39

שמיכת קיץ אגתה

ריפודיות

שמיכת קיץ אגתה				
מעטפת 100% כותנה סרוקה סאטן. מילוי פוליאסטר				
מס' פריט	צבע	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
108	חום קפוצינו	150/200	329	129
109	טורקיז	150/200	329	129
110	כחול	200/220	449	199
111	פוקסיה	200/220	449	199
112	טורקיז	200/220	449	199

ריפודיות				
100% כותנה ג'קארד נעימה למגע, רכה אוורירית ונושמת לשמירה על המזרן או הכרית לאורך זמן מאבק ולכלוך				
מס' פריט	תאור פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
113	מגן ריפודית לכרית	50/70	99	59
114	ריפודית למזרן	90/200	149	79
115	ריפודית למזרן	120/200	169	89
116	ריפודית למזרן	160/200	199	99
117	ריפודית למזרן	180/200	219	109
118	ריפודית למזרן	200/200	229	119

מס' פריט	פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
102	פוך שכבות: כרית פוך שכבות אמיתית ברכות מפנקת, מעטפת 3 שכבות של בד כותנה סרוקה מילוי 50% נוצות זעירות 50% פלומת ברזו	50/70	229	99
103	מיקרודאון: כרית מיקרודאון מעטפת 100% כותנה מילוי 100% מיקרודאון סיב סנטטי מצופה בסיליקון מיוחד מעניק תחושה של פלומה אמיתית מתאים לילדים	50/70	209	79
104	לטקס: כרית לטקס 100% רכיבי לטקס טבעיים, מעטפת בד להגנת הכרית, דוחה קרדית האבק והיפן אלרגי עוזר בהפחתת נחירות ואסתמה ניתן לכיבוס	60/40	299	99
105	הולופיל: כרית הולופיל מעטפת 100% כותנה - מילוי פוך סינטטי הולופיל משובח כרית מאוד מומלצת רכה ומפנקת	50/70	159	99
106	גיל: חומר מילוי וסקו אלסטי בעל יכולת זיכרון אליו הוחדר גם גיל מקרר. הכרית נקייה מקרדית האבק, מטפילים וחומרים אלרגניים אחרים, מתאימה לחולי אסתמה ולסובלים מאלרגיות. כיסוי סריג במבוק יוקרתי הניתן להסרה ולכיבוס.	60/40	269	109
107	אנטומי: חומר מילוי וסקו אלסטי בעל יכולת זיכרון בצורת גל, כיסוי סריג במבוק יוקרתי הניתן להסרה ולכיבוס. הכרית נקייה מקרדית האבק, מטפילים וחומרים אלרגניים אחרים, מתאימה לחולי אסתמה ולסובלים מאלרגיות.	58/38	199	99

מצעים בודדים ג'רסי 100% כותנה

מס' פריט	פריט	גודל	מחיר צרכן	מחיר מבצע
140	סדין גרסי בודד 100% כותנה	90/200	159	79
141	סדין גרסי בודד 100% כותנה	120/200	169	89
142	סדין גרסי בודד 100% כותנה	160/200	189	99
143	סדין גרסי בודד 100% כותנה	180/200	199	109
144	סדין גרסי בודד 100% כותנה	200/200	229	119
145	ציפית בודדת 100% כותנה	50/70	64	29

דגם ג'רסי 100% כותנה סט קיץ גרסי הסט כולל סדין וציפית/2 ציפיות

1 רוד	2 כחול אוקיינוס	3 אפור בהיר
136 סט יחיד	137 סט למיטה וחצי	138 סט זוגי
2 חלקים 90/200	2 חלקים 120/200	3 חלקים 160/200
99 ₪	109 ₪	139 ₪
199 ₪	219 ₪	269 ₪

זוג ציפיות ג'רסי 100% כותנה גודל: 50/70

1 לבן	2 אדום	3 כחול גיינס	4 ירוק בהיר	5 סגול	6 טורקיז
146 39 ₪	במקום 99 ₪				

בבית עם הדבר האמיתי

שרות לקוחות 03-5117227

פתוח 24 שעות ביממה www.kitan.co.il

סט מצעים למיטה וחצי (3 חלקים) כולל: 1 סדין עם גומי למיטה וחצי 120/200 ס"מ 1 ציפה לשמיכת יחיד 150/200 ס"מ 1 ציפית לכרית 50/70 ס"מ

סט מצעים יחיד (3 חלקים) כולל: 1 סדין עם גומי 90/200 ס"מ 1 ציפה לשמיכת יחיד 150/200 ס"מ 1 ציפית לכרית 50/70 ס"מ

סט תינוק: גודל סדין: 63/140 ציפה: 150/100 ס"מ

הרכבי הסטים: סט מצעים למיטה זוגית (4 חלקים) כולל: 1 סדין עם גומי למיטה זוגית 1 ציפה לשמיכה זוגית 200/220 ס"מ 2 ציפיות לכריות 50/70 ס"מ

סט מצעים זוגי למיטה מתכוננת (5 חלקים) כולל: 2 סדינים עם גומי למיטת יחיד 90/200 ס"מ 1 ציפה לשמיכה זוגית 200/220 ס"מ 2 ציפיות לכריות 50/70 ס"מ

סט מצעים זוגי למיטה זוגית (4 חלקים) כולל: 1 סדין עם גומי למיטה זוגית 1 ציפה לשמיכה זוגית 200/220 ס"מ 2 ציפיות לכריות 50/70 ס"מ

10% הנחה נוספים במבצע החיב

כיתון טלפון לבריורים 03-5117227 24 שעות ביממה

- אספקה עד 16 ימי עבודה
- המבצע בתוקף עד ה-31/10/17
- או עד גמר המלאי
- ברכישה מעל 199 ₪ המשלוח חינם
- דמי טיפול ושילוח 29 ₪ ללא תלות בכמות הפריטים
- 4 תשלומים ללא ריבית והוצמדה
- בקניה מעל 649 ₪ 8 תשלומים ללא ריבית והוצמדה
- הסטים הזוגיים כוללים 2 ציפיות בלבד
- התמונות המחשה בלבד ט.ל.ח.
- מלאי מינימום 9,000 פריטים

מורים,
עובדים קשה בשביל הכסף שלכם?

בנק יהב מעריך אתכם

מצטרפים ומקבלים:

חשבון ללא
עמלות עו"ש

הלוואה עד 100,000 ₪
בריבית מצוינת

"פריים" + 1%, עד 10 שנים
אפשרות לדחיית תשלום קק הלוואה בחצי שנה

מסגרת אשראי
בחשבון העו"ש
עד 5,000 ₪ ב"ריבית יהב"

בנק יהב-זה הבנק שלך!

אנו לשרותכם ב-46 סניפים ברחבי הארץ

בנק יהב
הכי משתלם בשבילך

פתוח לכולם!

*2617

כל האמור בפרסום זה, לרבות מתן האשראי, הביטחונות ודמי הטיפול נכון למועד הפרסום וכפוף להוראות הדין, לנהלי ולתנאי הבנק ולאישורו. אי עמידה בפירעון הלוואה עלול לגרור חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצל"פ. הבנק רשאי לשנות את התנאים בכל עת. פטור מעמלות עו"ש נפוצות, למפקידי משכורת חודשית של 5,000 ש"ח ומעלה. "ריבית יהב" = 0.99% נכון ל-19/6/17.